

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 9/2008

Cena \$ 2.50

SEPTEMBER 2008

Svatý Kopeček u Mikulova

Jako drahokamy jsou po celé naší vlasti rozsety překrásné chrámy postavené k Boží cti a slávě. V sérii několika dalších článků se chceme vrátit především k tématu našich poutních míst, které k sobě zvou věřící po dlouhá staletí.

Město Mikulov, které má dnes asi 8 tisíc obyvatel se nachází v nejnižší části Moravy na okraji Pavlovských vrchů, nedaleko Pálavy přímo na hranicích s Rakouskem. Mikulov patří k nejstarším osídleným oblastem střední Evropy. Trvalé osídlení těchto míst sahá až do neolitu, do doby lovců mamutů asi 5 000 let př. Kr. je v historických pramenech se poprvé Mikulov objevuje roku 1173 už jako existující obec s kostelem. Nebývalého rozkvětu dosáhl Mikulov v době kardinála Františka Dietrichsteina, biskupa olomouckého a místodržitele Moravy (1570 - 1636), který měl v Mikulově velkolepé sídlo, se zasloužil i o rozvoj města. Ten při kostele sv. Václava zřídil kolegiátní kapitulou a založil zde také piaristický klášter s prvním gymnáziem v zaalpských zemích, kde studovali význační čeští vzdělanci. V této době vznikl také kapucínský klášter s kostelem. Kardinál Dietrichstein zde vybudoval podle italského vzoru první loretánskou svatyni u nás, která se pak stala vzorem i pro pražskou Loretu. Přivezl pro ni z Itálie i Černou loretánskou Madonu a umístil ji do nově postaveného loretánského domku, nad nímž vybudoval kostel sv. Anny. Komplex kapucínského kláštera a kostel sv. Anny však byly zničeny požárem v roce 1784. Sochu Černé Madony se však podařilo zachránit a byla umístěna do kolegiátního chrámu sv. Václava, kde je uctívána dodnes.

Roku 1622 postihl Mikulov a jeho okolí mor. Kardinál Dietrichstein pak nechal na Svatém Kopečku - na vysokém holém návrší nad městem zvaném též Tanzberg - postavit na poděkování za odvrácení morové epidemie kapli ochránců před morem sv. Šebestiána, sv. Karla Boromejského a sv. Rocha. Základní kámen byl posvěcen 2. července 1623. Dále byla na vrchol hory vystavěna cesta a kolem ní byly v letech 1626 - 1630 postaveny kaple se zastaveními křížové cesty. Je to soubor čtrnácti drobných čtyřbokých staveb znázorňujících pašijové scény umučení Krista, místy se zachovanou původní výzdobou. Křížová cesta je ukončená kaplí Božího hrobu se zaklenutou kopulí. V roce 1631 byla na návrší vybudována samostatná zvonice. Místo se stalo cílem proslulých poutí, kdy se z města vydalo procesí se sochou Černé Madony ke kapli na Svatém kopečku, kde se konaly děkovné bohoslužby a slavné Te Deum. Tyto poutě od roku 1623 nebyly nikdy přerušeny, ani za komunistických časů, a konají se dodnes za velké účasti poutníků ze širokého okolí Mikulova i přilehlých částí Rakouska.

V roce 1663 kaple na Svatém Kopečku vyhořela. Na jejím místě byla v letech 1672 - 1679 vybudována neznámým stavitelem kaple nová, která má půdorys řeckého kříže, nad nímž se vypíná vysoká kopule. Kaple spolu s volně stojící zvonicí na holém skalnatém kopci tak navozuje atmosféru obdobných staveb ve Středomoří. V roce 1714 byla ke kapli na východní straně přistavěna sakristie. K dalšímu požáru a následné obnově kostela došlo v roce 1767. V důsledku josefínských reforem byla kaple v roce 1786 zrušena a obnovena až roku 1863. Stejně jako kostel, trpěla údery blesku s následnými požáry i zvonice, poškozená v letech 1663 a

1767. V roce 1768 dostala nový zvon, ulitý z roztaveného starého. Zvon váží 4 300 kilogramů a je uváděn do pohybu čtyřmi muži. Z této doby také pocházejí dvě další kaple na vrcholu kopce: kaple Bolestné Panny Marie a kaple sv. Barbory a sv. Rozálie. Za druhé světové války byly kaple a křížová cesta značně poškozeny, v současné době se skvějí opět svou původní krásou. Tradiční poutě se zde konají vždy v neděli před 8. zářím - svátkem Narození Panny Marie.

Svatý Kopeček (363 metrů n. m.), který tvoří vedle zámku a obranné gotické věže na Kozím vršku třetí dominantu města Mikulova, je jedním z kopců Pavlovských vrchů. Bradlo z jurských vápenců má tvar oválného hřbetu s plochým vrcholem a se strmými srázy. Na Svatém Kopečku se nalézá množství zákonem chráněných druhů rostlin. Proto byl již v roce 1946 vyhlášen botanickou rezervací a od roku 1992 přírodní rezervací. Původní rostlinné druhy se udržely ve stepním společenstvu na vrcholu Svatého Kopečku. Na jižních svazích roste druhově pestrá skalní step (kosatec nízký, kavyl Ivanův, ožanka horská). Unikátní je zde výskyt několika druhů parazitických záraz. Východní svahy pokrývají křoviny s dominantním hlohem, severní svahy byly v minulosti zalesněny. Na stepích se hojně vyskytuje teplomilný hmyz. K nejpopulárnějším obratlovcům Svatého Kopečku patří výři velcí hnízící ve stěně opuštěného lomu.

Připravil Fr. Dušan Hladík

**Foto na titulní straně:
Kaple sv. Šebestiána,
sv. Karla Boromejského
a sv. Rocha se zvonicí
na Svatém Kopečku u Mikulova**

Sedmibolestná Panna Maria ví o našich bolestech

k jejímu svátku 15. září

Dolorosa

Kdyby se stalo
že by se naplnil můj čas
a já se opozdil

protože můj život
jako slepé rameno řeky
opustil řečiště
hloubené krvavým Křížem -

protože jsem se uzavřel
Tvému hlasu
tichému jak odpolední vánek
něžnému jak první políbení
čistých dívčích rtů
prosáklému slzami bolesti
jakou zná jen Matka
ztraceného syna -

protože jsem
z žízně po lásce a poznání
zahodil Lásku a Poznání
utrácel věno Krve
omámen zeleným pohledem hada
uštknut jeho slizkou sladkostí
jsem dozrál
k ožebračení srdce
ke krvácivé tmě v srdci
k nejpouštěnější samotě
srdce
a záviděl psu
že miluje pána
a já už neumím milovat
nikoho nikoho nikoho -
nebo snad ještě...

Kdyby se to stalo

má Paní Matko
vím ano vím
zjevíš mi svou tvář
až v morku kosti
budu slyšet
Tvůj hlas
prosáklý krví Srdce
mnou probodeného

Dáš mi poznat
že nastává chvíle
zavírání bran
Velitel stráží
s ohnivým mečem
čeká na povel
vladařský

Jako šílený
k Tobě se poženu bos
přes strniště
šípkové keře
přes propasti
soumraku

Už budu blízko
otcovského domu
Syn tvůj Pán spravedlivý
chce zvednout pravici
„Zavřete! Neznám ho!“

když Ty
Paní Matko
odložíš spěšně
královský diadém
v něm září dvanáct hvězd
odložíš blankytný šat
posetý brilianty

a v šatě jeruzalémských žen
oděvu nehlubšího smutku
předstoupíš před Syna
taková
jakás byla
pod Křížem
Dolorosa

V bolest znovu proměněna
oběma rukama
zadržíš soudcovskou ruku:
„Je to můj syn!“

Ta chvíle postačí
skokem budu u Tebe
zašeptám z posledních sil
„Má Matko! Matko!“

A Ty
slzami mi omyješ rány
otevřené od chvíle
kdy jsem odešel
Dotekem Tvých rtů
budu čistý jak kdysi
usmíříš Boží hněv

Pak
mou hlavu skryješ
v mateřském klíně
já usnu přemírou štěstí

Necháš mě dlouho spát
u sebe dlouho, dlouho spát...

Kdyby se stalo...

Verše psané pro mlčení...
Jiří Vícha

LITURGICKÁ ČTENÍ

Svátek Povýšení svatého kříže 14.září 2008

1. ČTENÍ - Num 21, 4b-9

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hebreové táhli směrem k Rákosovému moři a lid už omrzelo být stále na cestě. Lidé mluvili proti Bohu i Mojžíšovi: „Proč jste nás vyvedli z Egypta? Abychom umřeli tady na poušti. Není chléb ani voda. Už máme dost té hladové stravy.“ Hospodin poslal proto na lid jedovaté hady, jejichž uštknutí způsobilo smrt mnoha lidí z Izraele. Lidé přišli k Mojžíšovi a řekli: „Hřešili jsme, když jsme mluvili proti Hospodinu a proti tobě; modli se k Hospodinu, aby od nás odstranil hady.“ Mojžíš se modlil za lid. Hospodin řekl Mojžíšovi: „Udělej si hada a vztyč ho na kůl; každý uštknutý, když se na něj podívá, zůstane na živu.“ Mojžíš zhotovil měděného hada, vztyčil ho na kůl, a když had někoho uštkl a ten pohlédl na měděného hada, zůstal na živu.

2. ČTENÍ - Flp 2, 6-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

EVANGELIUM - Jan 3, 13-17

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl Nikodémovi: „Nikdo nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, totiž Syn člověka. Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen.“

25.neděle v mezidobí - 21.září 2008

1. ČTENÍ - Iz 55, 6-9

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hleďte Hospodina, když je možné ho najít, vyzvějte ho, když je blízko! Ať přestane bezbožník hřešit, zločinec ať změní své smýšlení; ať se obrátí k Hospodinu a on se nad ním smiluje, k našemu Bohu, který mnoho odpouští, neboť mé myšlenky nejsou myšlenky vaše ani vaše chování není podobné mému - praví Hospodin. O kolik totiž převyšují nebesa zemi, o to se liší mé chování od vašeho, mé smýšlení od smýšlení vašeho.

2. ČTENÍ - Flp 1, 20c-24. 27a

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Bratři! Budu moci oslavit na sobě Krista, ať svým životem, ať svou smrtí. Vždyť pro mě život je Kristus a smrt ziskem. Avšak kdybych tady žil dál, mohl bych ještě s užitkem pracovat. A proto nevím, co bych měl volit. Přitahuje mě totiž obojí: mám touhu zemřít a být s Kristem - a to je věc mnohem, mnohem lepší; ale pro vás je zase nutnější, abych zůstal ještě naživu. Jen se chovejte tak, jak to odpovídá Kristovu evangeliu.

EVANGELIUM - Mt 20, 1-16a

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství: „Nebeské království je podobné hospodáři, který vyšel časné zrána najmout dělníky na svou vinici. Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici. Když vyšel kolem devíti hodin, viděl jiné, jak stojí nečinně na trhu. Řekl jim: 'Jděte i vy na mou vinici a dám vám, co bude spravedlivé.' A šli. Kolem dvanácti a tří hodin odpoledne vyšel znovu a udělal to zrovna tak. Vyšel kolem pěti hodin a našel jiné, jak tam stojí, a řekl jim: 'Co tu celý den nečinně stojíte?' Odpověděli mu: 'Nikdo nás nenajal.' Řekl jim: 'Jděte i vy na mou vinici!' Když nastal večer, řekl pán vinice svému správci: 'Zavolej dělníky a vyplat jim mzdu, začni od posledních k prvním.' Přišli ti, kdo nastoupili kolem pěti odpoledne, a dostali po denáru. Když přišli první, mysleli, že dostanou víc, ale i oni dostali po denáru. Vzali ho, ale reptali proti hospodáři: Tady ti poslední pracovali jedinou hodinu, a dals jim zrovna tolik co nám, kteří jsme nesli tíhu dne i horko.' On však jednomu z nich odpověděl: 'Příteli, nekřivdím ti. Nesmluvil jsi se mnou denár? Vezmi si, co ti patří, a jdi. Chci však i tomuhle poslednímu dát jako tobě. Nesmím s tím, co je moje, dělat, co chceš? Anebo závidíš, že jsem dobrý?'“

26.neděle v mezidobí - 28.září 2008

1. ČTENÍ - Ez 18, 25-28

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Toto praví Hospodin: „Říkáte: 'Pán nejedná správně!' Slyšte tedy, izraelský dome! Je to mé jednání, které není správné, nebo spíše vaše? Jestliže spravedlivý opustí svou spravedlnost a páchá nepravost a zemře, zemře pro nepravost, které se dopustil. Jestliže se však zločinec odvrátí od svých zlých skutků, které spáchal, a jedná podle práva a spravedlnosti, sám sebe zachrání. Neboť proto, že se bál a odvrátil se od všech svých nepravostí, které spáchal, jistě bude živ a nezemře.“

2. ČTENÍ - Flp 2, 1-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Bratři! Jestliže je u vás trochu křesťanské snahy druhé těšit, trochu láskyplného povzbuzení, nějaké duchovní společenství a trochu srdečné účasti, dovršte mou radost tím, že budete stejně smýšlet, že vás bude všechny pojit jedna láska, že budete svorní a jednomyslní. Nic nedělejte z hašteřivosti nebo touhy po prázdné slávě, ale z pokory ať každý z vás pokládá druhého za lepšího, než je sám. Nikdo z vás ať nehledí jenom na vlastní prospěch, ale i na prospěch druhých. Mějte v sobě to smýšlení, jaké měl Kristus Ježíš: ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný

Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponižil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

EVANGELIUM - Mt 21, 28-32

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Co soudíte o tomto případu: Jeden člověk měl dva syny. Přistoupil k prvnímu a řekl mu: 'Synu, jdi dnes pracovat na vinici.' On odpověděl: 'Mně se nechce,' ale potom toho litoval, a přece šel. Přistoupil k druhému a řekl totéž. Ten odpověděl: 'Ano, pane,' ale nešel. Který z těch dvou vykonal otcovu vůli?“ Odpověděli mu: „Ten první.“ Ježíš jim řekl: „Amen. pravím vám: Celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království. Přišel k vám Jan, aby vám ukázal správnou cestu, ale neuvěřili jste mu. Celníci však a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, a přece ani potom jste se nezměnili a neuvěřili jste mu.“

27.neděle v mezidobí - 5.října 2008

1. ČTENÍ - Iz 5, 1-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Zaspívám píseň svého přítele, píseň svého miláčka o jeho vinici. Vinici měl můj přítel na úrodném svahu. Okopal ji, očistil od kamení, osázel ji ušlechtilou révou. Uprostřed postavil věž, i lis v ní vyhloubil: čekal, že ponese hrozny, ona však plodila pláňata. Nyní tedy, obyvatelé Jeruzaléma, judští mužové, sudte mezi mnou a mou vinicí! Co jsem měl ještě udělat své vinici a neudělal jsem? Když jsem čekal, že ponese hrozny, proč přinesla plané plody? Teď vám ukážu, co udělám své vinici: odstraním její plot, že bude pastviskem, rozbořím její zeď, že ji rozšlapou. Udělám z ní pustinu, nebude ořezána ani okopána, vzroste v trní a hloží. Mrakům dám příkaz, aby ji neskropily deštěm. Vinicí Hospodina zástupů je dům Izraele, Judovci - jeho milou sazenicí. Čekal spravedlnost, a hle - nepravost, čekal právo, a hle - bezpráví!

2. ČTENÍ - Flp 4, 6-9

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomyšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši. Konečně, bratři, mějte zájem o všechno, co je pravdivé, co je čestné, co je spravedlivé, co je nevinné, co je milé, co slouží dobré pověsti, a o každou zdatnost nebo činnost, která si zasluhuje chválu. Dělejte i nadále to, čemu jste se ode mě naučili, co jste ode mě převzali, ode mě slyšeli a na mně viděli. A Bůh, dárce pokoje, bude s vámi.

EVANGELIUM - Mt 21, 33-43

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Poslyšte podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázel vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty. Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. Ale vinaři jeho služebníky

popadli, jednoho zbili, druhého zabili, třetího ukamenovali. Hospodář poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu na poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak. Naposled k nim poslal svého syna; myslel si: Na mého syna budou mít ohled. Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: To je dědic. Pojďme, zabijme a jeho dědictví bude naše! A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?“ Odpověděli mu: „Krutě ty zlosyny zahubí a vinici pronajmá jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“ Ježíš jim řekl: „Nechťli jste nikdy v Písmě: Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je podivuhodné? Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.“

28.neděle v mezidobí - 12.října 2008

1. ČTENÍ - Iz 25, 6-10a

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin zástupů vystrojí všem národům na této hoře tučnou hody, hody s výborným vínem; budou to šťavnatá jídla a vybrané vína. Na této hoře sejme závoj, který halil všechny lidi, přikryvek, která kryla všechny národy. Zničí smrt navždy, Pán, Hospodin setře slzy z každé tváře. Odejme na celé zemi hanbu svého lidu, neboť Hospodin to pravil. V ten čas se řekne: „Hle, náš Bůh, doufali jsme v něho, že nás vysvobodí; on je Hospodin, v něm jsme doufali, jásejme a radujme se z jeho spásy, neboť Hospodinova ruka spočine na této hoře.“

2. ČTENÍ - Flp 4, 12-14.19-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! Dovedu žít v odříkání, a dovedu žít v hojnosti. Seznám jsem se důvěrně se vším: se sytostí i hladověním, s nadbytkem i nedostatkem. Všechno mohu v tom, který mi dává sílu. Ale jsem si hodný, že jste mi pomohli v mém tíživém postavení. A protože můj Bůh je přebohatý, skvěle vám to odplatí skrze Krista Ježíše ve všem, cokoli budete potřebovat. Bohu, našemu Otci, buď sláva na věčné věky! Amen.

EVANGELIUM - Mt 22, 1-14

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš mluvil k velekněžím a starším lidu v podobenství: „Nebeské království je podobné králi, který vystrojil svému synu svatbu. Poslal služebníky, aby svolali hosty na svatbu, ale nechtěli přijít. Poslal znovu jiné služebníky se vzkazem: Řekněte pozvaným: Hostinu jsem přichystal, moji býci a krmení dobytku jsou poraženi, všechno je připraveno, pojďte na svatbu! Ale oni nedbali a odešli, jeden na své pole, jiný za svým obchodem. Ostatní pochytili jeho služebníky, ztýrali je a zabili. Král se rozhněvalo. Poslal svá vojska, vrahy zahubil a jejich město vypálil. Potom řekl svým služebníkům: Svatební hostina je sice připravena, ale pozvaní jí nebyli hodni. Jděte proto na rozcestí a pozvěte na svatbu, koho najdete. Služebníci se vydali na cesty a shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré, takže svatební síň byla plná hostů. Když vstoupil král podívat se na hosty, uviděl tam člověka, který neměl na sobě svatební šaty. Řekl mu: Příteli, jak jsi sem přišel bez svatebních šatů? On se nezmohl na slovo. Tu řekl král sloužícím: Svažte mu ruce i nohy a vyhoďte ho ven do temnot. Tam bude plakat a skřípění zubů. Mnoho je totiž povolaných, ale málo vyvolených.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31.srpna 2008

Politické události

Srpen 1968

po čtyřiceti letech

Čtyřicáté výročí invaze armád pěti států Varšavské smlouvy do Československa se stalo příležitostí k rozsáhlým vzpomínkovým akcím. Největší výstavy, shromáždění, filmová představení, ale také rekonstrukce s pomocí dobových reálií, se konaly po celé republice. Všechny deníky a některé týdeníky publikovaly historické dokumenty a vzpomínky pamětníků ve zvláštních přílohách. Velký prostor srpnovému výročí věnovala veřejnoprávní média rozhlasu a televizi. Česká televize na svém prvním programu ČT1 vysílala od večera 20. do rána 21.srpna v živém přenosu koncipované pásmo pořadů "Srpnová noc." Ve středu 20.srpna společně vzpomínali v Mikulově na okupaci Československa český prezident Václav Klaus se svým rakouským protějškem Heinzem Fischerem. O den později, si připomněli výročí srpna 1968 čeští a slovenští státníci. Slovenský premiér Robert Fico navštívil Prahu a setkal se zde s Mirkem Topolánkem. Český prezident pak přijel na bratislavský hrad, kde společně s prezidentem Ivanem Gašparovičem uctili oběti sovětské okupace před čtyřiceti léty.

Gruzínský konflikt rozděluje Hrad a vládu

V úterý 26.srpna se na Pražském hradě sešel prezident republiky Václav Klaus s předsedou vlády Mirkem Topolánkem, premiérovým náměstkem pro Evropu Alexandrem Vondrou a ministrem zahraničí

Karlem Schwarzenbergerem. Jak uvedly Hospodářské noviny: "Ani v sestavě tří na jednání se nepodařilo u prezidenta vyjednat, aby z Prahy začínal jednotný názor na krizi na Kavkaze." Schůzka se konala ve stínu vyostření situace, když Rusko tentýž den uznalo nezávislost Jižní Osetie a Abcházie. Hlavním tématem rozhovoru byla diskuse o postojích českého státu k rusko-gruzínskému konfliktu, o němž bude jednat zvláštní summit Evropské unie, svolaný na pondělí 1.září francouzským prezidentem Nicolasem Sarkozy. Den nato, po zasedání vlády ve středu 27.srpna, ministr Schwarzenberg oznámil oficiální stanovisko vlády, které se vyhýbá hodnocení odpovědnosti za vojenské akce. Podle něj bude při jednání summitu prioritou české vlády "zachování územní celistvosti Gruzie a její obnova po nedávné krátké válce s Ruskem." Plán rekonstrukce by podle Schwarzenberga měl zahrnovat celé území Gruzie, tedy i oblasti Abcházie a Jižní Osetie, jejichž nezávislost v úterý oficiálně uznala Ruská federace. Jablkem sváru mezi prezidentem a vládou jsou prezidentovy postoje k rusko-gruzínské válce, která začala 8.srpna útokem na město Cchinvali, při němž se gruzínská vláda snažila obnovit svoji svrchovanost na území autonomní republiky Jižní Osetie, separatisty odtržené v roce 1990. Když při odvetné akci ruská armáda zaútočila na Gruzii a obsadila část jejího území, premiér Topolánek, ale i česká média, kritizovali ruský vojenský zásah především pro

jeho nepřiměřenost, tolik připomínající okupaci Československa v roce 1968. Prezident Václav Klaus se však opakovaně v rozhovorech pro česká média postavil na stranu Ruska. Nejprve v rozhovoru pro MF Dnes 15.srpna odpověděl: "Zásadně odsuzuji gruzínský útok na Jižní Osetii, vraždění civilistů v této oblasti i masivní nasazení ruské armády." O tři dny později v tomtéž listu Klaus ve svém komentáři s titulkem "Přestaňme si lhát o Gruzii" přitvrdil a kritiku zaměřil převážně na gruzínskou vládu a prezidenta. Napsal, že jejich "zodpovědnost za vyvolání války je ... neoddiskutovatelná a evidentně fatální," aniž by se však současně vyslovil k ruské politice, která využila konflikt k posílení svých mocenských zájmů v regionu. V rozhovoru pro ruský list Kommersant ke 40.výročí okupace Československa Klaus uvedl: "Já dnes žádné nebezpečí ze strany Ruska necítím."

Mimořádná schůze parlamentu - rebelové v ODS a zelené karty

Poslanecká sněmovna se ve dnech 19.-22.srpna sešla na mimořádné schůzi, jejímž hlavním smyslem bylo projednání některých zákonů navržených Ministerstvem práce a sociálních věcí tak, aby mohly vstoupit v platnost v roce 2009. Byla to především novela zákona o státní sociální podpoře, sjednocující systém vyplácení státních podpor na území ČR, dále novela zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, slučující posudkovou lékařskou službu, a novela zákona o zaměstnanosti. V úvodu schůze se opozice neúspěšně snažila zařadit do diskuse téma rusko-gruzínské ozbrojeného konfliktu. Při schvalování zákonů, které Sněmovně předložil místo-

předseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas, s kromě obvyklého střetávání koalice s opozicí projevila nejednota uvnitř samotné ODS. U novely o státních podporách Sněmovna odhlasovala pozměňovací návrh výboru pro sociální politiku, který rozšířil věkový limit pro poskytování rodičovského příspěvku pro opatrování dětí dlouhodobě zdravotně těžce postižených z sedmi na patnáct let věku dítěte. Ministr Nečas s návrhem nesouhlasil, neboť tato změna bude vyžadovat mimořádných pět miliard korun mandatorních výdajů ze státního rozpočtu. Návrh, za kterým krom opozice stojí poslankyně Alena Páralová z ODS, podpořil také skupina poslanců ODS, kteří mají uvnitř ODS pověst rebelů. Byli to jmenovitě: Vladimír Tlustý, Jan Schwipec Juraj Raninec a Jan Klas. Jak známo, Tlustý, Schwippel, Raninec odmítli před časem hlasovat pro církevní restituce, dokud se lépe nevyčíslí hodnota nahrazovaného majetku. Deník Právo situaci charakterizoval titulkem: "Rebelové ODS zase zahrozili. Hlasovali proti Nečasovi." Rozsáhlá diskuse vyvolala novela zákona o zaměstnanosti, která zároveň novelizuje zákon o pobytu cizinců na území České republiky. Jádrem sporu se stala tzv. zelené karty, jak se zkráceně říká "povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání na území ve zvláštních případech." Zelená karta sjednocuje pobytové vízum, pracovní povolení, o němž se j nebudete muset žádat u úřadu práce. Námitky opozice, které poukazyvaly na bezpečnostní rizika, nebezpečí vzniku přistěhovaleckých ghett, a na nepříznivé dopady na mzdy českých zaměstnanců, ministr Nečas označil za xenofobní

Návrh zákona, jenž na jedné straně vychází vstřícně podnikatelské sféře potýkající se s nedostatkem pracovních sil, ale zároveň na straně druhé upřesňuje a zpřísňuje režim zaměstnávání cizinců, Sněmovna schválila.

Železniční katastrofa ve Studénce

K železničnímu neštěstí, při kterém přišlo o život sedm lidí, došlo v pátek 8. srpna dopoledne poblíž severomoravské Studénky. Mezinárodní rychlík EC 108 Comenius jedoucí z Krakova do Prahy narazil do části mostu, která se těsně před vlakem zřítila do trati. Strojvůdce, který padající most zpozoroval ze vzdálenosti 450 metrů, stačil zapnout rychlobrzdu a schoval se do strojevný, jejíž pevná konstrukce mu zachránila život. Vlak jedoucí rychlostí 133 km za hodinu se však nepodařilo zastavit a ten v rychlosti 90 km/hod. narazil do překážky, která vymrštila a zcela zdemolovala lokomotivu a první vůz soupravy. Mezi oběťmi bylo pět občanů ČR, jeden Polák a jeden Ukrajinec, lékaři ošetřili přes 70 lidí, z nichž 38 osob zůstalo v nemocničním ošetření. Místo železniční katastrofy, co do počtu obětí největší od roku 1995, v pátek odpoledne navštívili český i polský premiér. Příčinu nehody šetří policie, její zájem se soustředil na stavební firmu Bogl & Krysl, subdodavatele Dopravních staveb Ostrava, která manipulovala s ocelovou mostní konstrukcí v okamžiku neštěstí. Kritiku vyvolala také nedostatečná koordinace mezi stavební firmou a Českými drahami, které v úseku stavby mostu neomezily rychlost projíždějících vlaků.

Ekonomika

Stát prohrál arbitráž s firmou Diag Human

Téměř devět miliard korun byl měl český stát zaplatit firmě Diag Human za to, že ji poškodil při jejím podnikání s krevní plasmou a krevními deriváty. Rozhodla to arbitráž, která řešila spor, jehož počátek sahá do let 1991-92. Tehdejší ministr zdravotnictví Martin Bojar zpochybnil serióznost dceřinné firmy Diag Human, Conneco a.s., a svoji písemnou intervencí ji tak vyřadil z podnikání v České republice. Diag Human žádal od vlády odškodnění. Čeští ministři zdravotnictví však odmítli s firmou vyjednávat. Svoji roli při tom sehrála pověst majitele firmy Josefa Šťávy, českého emigranta, který byl před rokem 1989 zapleten do některých neprůhledných obchodů s kontakty na tajné služby. Již v roce 2002 musela vláda společnosti zaplatit 326 milionů korun za poškození dobrého jména. Převážnou část z 8,77 miliard Kč, které by měl český stát zaplatit jako náhradu za způsobenou obchodní ztrátu, tvoří úroky z prodlení a náklady na řízení arbitráže. Původní částka, kterou arbitři ohodnotili vzniklou škodu, činila 4,1 miliardy Kč. Ministr zdravotnictví Tomáš Julínek oznámil, že ministerstvo zdravotnictví požádá o přezkoumání arbitráže a navrhne nového rozhodce za stát. "Podle mne je nutné využít posledního opravného prostředku, protože tato vládní garnitura má opravdu velmi omezené prostředky s touto kauzou něco dělat," sdělil novinářům Julínek po zasedání vlády ve středu 20. srpna.

Česká koruna v srpnu oslabila

Zatímco v červenci česká koruna posilovala a prolomila rekordní hranici 23 Kč za euro, v polovině srpna došlo k jejímu oslabení. Ještě 21. července byl oficiální kurs koruny k euru 22,94 Kč. V týdnu od 11. srpna však její kurs začal padat a během pěti dnů koruna k euru ztratila 75 haléřů a obchodovala se za 24,54 Kč/EUR. Podle odhadu odborníků má však koruna i nadále, nejméně do konce roku, šanci na udržení poměrně slušného kursu kolem 24 Kč za euro.

Kurzovní lístek

30.8. 2008 (střed)

EUR, 1	24.735
Kanada, 1	15.946
Slovensko, 100	81.537
USA, 1	16.784

Kultura

Výstava Bruselský sen vzpomíná na EXPO 58

Galerie hlavního města Prahy hostí expozici, která připomíná úspěch československého zastoupení na světové výstavě v Bruselu roku 1958. Bruselský sen přibližuje dobové okolnosti, atmosféru památné výstavy a podobu československé expozice. Doprovází ji výstava: Životní styl 1. poloviny 60. let. Vinou světové studené války se EXPO konalo v roce 1958 téměř po dvacetileté odmlce a stalo se symbolem jistého usmíření mezi státy východního a západního bloku. Jejich soupeření se však projevilo i v Bruselu. Nejen Spojené státy a Sovětský svaz, ale i ostatní země, se snažily předvést své úspěchy i za cenu vysokých nákladů. Architekti, vědci a umělci jednotlivých zemí podali maximální výkony a výsledkem byly expozice reprezentující významný technologický pokrok a optimismus konce 50. let. Největšího úspě-

chu dosáhlo Československo vedle Sovětského svazu. Maďarska jediná země východního bloku, která se v stavby účastnila. Československý pavilon získal Zlatou hvězdu za nejlepší národní expozici. Hlavními architekty byli František Čubr, Josef Hrubý, Zdeněk Pokorný, kterým podařilo spojit účelnost funkcionalismu s moderní dynamikou. Expozice zaujala technologickými vymoženostmi, například polarografem nositele Nobelovy ceny Jaroslava Heyrovskeho. Pozornost vzbudila také umění československých sklářů nebo kopie historických památek. Doslova hitem světové výstavy se stala představení Laterny magiky, která spojila filmové promítání dalšími druhy umění. Výstava Bruselský sen představuje nejzajímavější součásti československé expozice na EXPO 58. Návštěvníci mohou zhlédnout dobové reportáže a prohlédnout si modely zajímavých architektonických a výtvarných děl. Množství fotografií i dnešní době zaujme technologickou propracovaností a ve kolepostí bruselských pavilónů. Výstava v Galerii hlavního města Prahy však nezapomíná ani na politické okolnosti 50. let a připomíná omezení, kterými se setkali českoslovenští návštěvníci světové výstavy a pracovníci československé delegace. Zvláštní část výstavy představuje architekturu, módu a životní styl poloviny 60. let. Moderní trendy se v Československu prosadily právě v souvislosti s úspěchem na EXPO 58, a proto získaly označení "bruselský styl". Te je charakteristický vzdušností, pestrostí a dynamikou. Výstava Bruselský sen potrvá do 21. září. Je doprovázena dalšími akcemi, jakou jsou koncerty, přednášky a besedy.

Čachtická paní a Máchův Máj ve filmu

V prázdninových měsících uvedla filmová distribuce do kin dva výpravné historické filmy. Tím prvním byla dlouho očekávaná historická freska Bathory režiséra Juraje Jakubiska, která po dlouhých měsících natáčení a dokončovacích prací měla premiéru 10.července na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech. Koprodukční slovensko-česko-maďarsko-britský film měl nejvyšší rozpočet v historii české a slovenské kinematografie - přes 300 milionů korun. Ve filmu se použilo 5000 kostýmů, z toho 82 pro titulní představitelku, a natáčelo se na 54 místech, z toho bylo 20 hradů a zámků. Recenzenti sice ocenili výpravnou část filmu, ovšem o dramatické kvalitě příběhu šlechtičny Alžběty Bathoryové, o níž vznikl nepravdivý mýtus krvavé čachtické paní, se vyjadřují spíše zdrženlivě. Podobně rozpačitých recenzí se dočkal i nový film kamermana, scénaristy a režiséra Františka Antonína Brabce Máj, který vznikl na motivy stejnojmenné básně Karla Hynka Máchy. Tragický osud milostného trojúhelníku vypráví Brabec jako příběh kata (Jan Třiska), který se po sedmi letech vrací do rodného kraje, na místo události. Do hlavních rolí Brabec obsadil Juraje Kukuru (mlynář Schiffner), Sandru Lehnertovou (Jarmila) a Matěje Stropnického (Vilém). Film měl premiéru 21.srpna a časopis Týden ho uvádí sloganem: "Zmatený pokus o adaptaci slavné básnické skladby plný videoklipových kliše." Za zmínku stojí, že Matěj Stropnický, student Fakulty soci-

álních věd UK, je členem předsednictva Strany zelených.

R.E.M. koncertovali v pražském Edenu

V neděli 17. srpna se do Prahy po více než třech letech vrátilo americké rockové trio R.E.M. Zpěvák Michael Stipe, baskytarista Mike Mills a kytarista Peter Buck v Edenu českému publiku na živo představili svou novinkovou desku Accelerate. Několik tisíc jejich příznivců sledovalo kvalitní hudební a vizuální představení, které se skládalo z řady osvědčených hitů i několika překvapení. Hudebníci přijeli do hlavního města ze Salcburku, kde před několika dny zahráli na festivalu Frequency. Nový stadion Slavie se začal zaplňovat kolem sedmé hodiny. V tu dobu v místech, kde za normálních okolností stojí branková konstrukce, hrála předkapela, britští The Duke Spirit. Ihned poté, co dozněly jejich temně naladěné kytary a zvláštní hlas zpěvačky, počali technici chystat pódium pro vrchol večera. Pár minut po osmé se dav, který již značně nabyl na síle, přestože vyprodáno rozhodně nebylo, konečně dočkal. Slavná trojice, doplněná ještě dalšími dvěma muzikanty, se chopila nástrojů. Bezmála stovceminutový koncert zahájila málo známá píseň These Days z letitého alba Life's Rich Pageant, která zamotala hlavy i některým recenzentům. Začátek byl pozvolný, prvním velkým hitem byla až po čtvrt hodině skladba What's the Frequency, Kenneth? V souladu s novou deskou, ze které zazněla přibližně polovina, měla většina předvedených písní výrazný kytarový rockový střih. Přesto se publikum dostalo do

varu až v druhé polovině vystoupení, kdy přišly na řadu hity jako Losing My Religion, Imitation of Life či Great Beyond. Frontman kapely Michael Stipe většinou nezdržoval dlouhými řečmi, jen jednou si vyžádal pomoc diváků. Ti pak pomocí svých rozžářených mobilů při skladbě Electrolite vytvořili imitaci nočního Los Angeles. Tečku za vystoupením obstarala píseň Man on the Moon, známá i z filmu Miloše Formana. Pak koncert neúprosně úderem desáté hodiny skončil a davy fanoušků se vydali bojovat o místo v tramvajích. Skupina R.E.M. vznikla už na počátku osmdesátých let ve městě Athens v Georgii a hned její první desku Murrmur časopis Rolling Stone vyhlásil albem roku 1983. V Praze skupina vystoupila poprvé v létě 1995. Tomuto koncertu osud nepřál: byl dvakrát odložen, ale nakonec se uskutečnil v tehdejší Sportovní hale. Na další vystoupení si fanoušci museli počkat téměř deset let, v lednu 2005 Stipe a spol. Vyprodali Sazka arénu. Jejich letošní dlouho očekávaná deska Accelerate se těší velké oblibě recenzentů i fanoušků, kteří to v Edenu dokázali sborovým zpěvem refrénu nových písní.

Český biedermeier je konečně doma

Návštěvníkům areálu Pražského hradu se po celé léto nabízí jedinečná příležitost. V Jízdně mohou zhlédnout výstavu "Biedermeier – Umění a kultura v českých zemích 1814-1848". Umělecká díla první poloviny 19.století převážně z oblasti Čech a Moravy jsou zde k vidění až do konce září. Více než sedm set exponátů tvoří hlavně šaty, obrazy a nábytek. Především

ten je nejtypičtější ukázkou biedermeieru, a proto se mu věnuje značná část výstavy. Čalouněné židle, noční stolky různých tvarů a velikosti a mahagonové kabinety. To je jen několik málo příkladů "měšťanského stylu", jak se někdy biedermeier nazývá. Vedle dalšího zařízení interiéru se zde vystavují také výrobky z českého skla a porcelánu, které v první polovině 19.století zažívaly nebyvalý rozkvět. Výstava zdůrazňuje i roli, kterou hrál biedermeier v kultuře. Právě obrazy malířů, jako byli Antonín Machek nebo Antonín Mánes, zachycují tehdejší českou kulturní společnost - rodinu Františka Palackého, Boženu Němcovou nebo Josefa Kajetána Tyla. Ručně vyšívané šaty s krajkou a různé druhy čepců zaujmou především návštěvnice výstavy, které určitě ocení i překrásné šperky. Naopak poslední úsek výstavy je věnovaný spíše mužům a představuje oblast tehdejší techniky. K vidění je zde kromě mikroskopu i slavný Resslerův lodní šroub. Projektu výstavy se ujala Správa Pražského hradu společně s Uměleckoprůmyslovým muzeem. Mnoho exponátů pochází ze sbírky Národní galerie. Český biedermeier se již dříve představil v zahraničí, na domácí půdě se však dočkal premiéry až letos.

Zemřel herec

Michal Dočolomanský

V Bratislavě zemřel 29.srpna uznávaný slovenský divadelní a filmový herec Michal Dočolomanský. ČTK to řekla mluvčí bratislavské fakultní nemocnice Rút Geržová, kde se šestašedesátiletý Dočolomanský delší dobu léčil s rakovinou plic. Jeho slovenští i čeští kolegové označili Dočolomanského za hvězdu čes-

koslovenské kinematografie. V 70. a 80. letech patřil Dočolomanský mezi nejobsazovanější československé herce. Diváci si oblíbili jeho výkony ve filmech Oldřicha Lipského; nezapomenutelná byla jeho role detektiva Nicka Cartera v parodii na rodokapsové detektivy Adéla ještě nevečeřela či hraběte Felixe Teleke z Tölökö ve filmu Tajemství hradu v Karpatech. Dočolomanského svého času proslavil i seriál Inženýrská odysea, ve kterém prožíval romanci s Martou Vančurovou. Ve filmu z roku 1977 Adéla ještě nevečeřela si Dočolomanský zahrál například s Květou Fialovou. "Také jsem ho znala z Bratislavy, když jsem v totáči točila na Slovensku. Byl to báječný kluk. Vždycky je taková mezera, když umřou lidi. Byl úžasný, miláček to byl," řekla ČTK Fialová. Podle režiséra Milana Šteindlera, který s Dočolomanským v roce 2002 natočil film Perníková věž, to byl vynikající herec s širokým záběrem. "Je to pro mě velmi těžké. Byl to vynikající herec, který byl schopný zahrát úplně všechno od komedie až po tragédii, a hrál to skvěle, když si vzpomenu třeba na film Adéla ještě nevečeřela," řekl ČTK Šteindler. Dočolomanský je pro něj symbolem člověka, který i ve vyšším věku může skvěle zvládat svoji profesi. "I na stará kolena, i když to nechci říkat, protože tak vůbec nevy-padal, byl schopný hrát hru Na skle malované, kde hrál zbojníka, tancoval a projevoval se tam jako všestranný herec plný energie. Je to pro mě o to větší překvapení a větší šok," řekl Šteindler. Za fešáka s neopakovatelným smyslem pro humor, za magnet pro diváky či velkou

hvězdu se skromným vystupováním označili Dočolomanského jeho slovenští kolegové a přátelé. "Byla to velká československá hvězda. Byl známý jak na Slovensku, tak i v Čechách," řekl ČTK herec Maroš Kramár. Navzdory tomu zůstal podle něho Dočolomanský velmi skromný. Za výjimečnou osobnost ho označil humorista Milan Lasica. "Je to vzácný případ, když je někdo fešák a současně má komický talent," řekl. Podle herce a bývalého politika Milana Kňažka byl Dočolomanský skvělý člověk a vynikající herec. Dramaturg a režisér Martin Porubjak ocenil zejména jeho smysl pro humor a chuť do práce, kterou neztratil ani navzdory vážné chorobě. "Poznal jsem ho jako praktického a veselého člověka. Bude nám chybět," řekl Porubjak. Nezapomenutelný představitel Jánošíka v muzikálu Na skle malované, ale i náruživý kuřák Dočolomanský zápasil s rakovinou několik měsíců. Nemoci nakonec podlehl. Dočolomanský během své kariéry mnohokrát prokázal i své pěvecké nadání. Dokázal též věrně imitovat nestory slovenského herectví Karla Zachara či Júlia Pántika.

Sport

Letní Olympijské hry v Pekingu - šest medailí pro Českou republiku
Česká sportovní reprezentace se vrátila z 29.letních Olympijských her v Pekingu se šesti medailemi, tedy s menším počtem, než který se vzhledem k početnosti výpravy - 134 sportovců - očekával. Předseda Českého olympijského výboru Milan Jirásek byl však s účastí spokojen, neboť podle jeho slov:

"kvalita cenných kovů vyrovnává jejich nižší počet." Od-kazoval tím k medailovému výsledku z OH v Athénách, odkud čeští sportovci přivezli osm medailí, ale jen jediná (Roman Šebrle - desetiboj) byla zlatá. Tentokrát se čeští sportovci umístili na prvním místě třikrát. Zlaté medaile získali Kateřina Emmons ve střelbě vzduchovou puškou na 10 metrů, David Kostelec- ký ve střelecké disciplíně trap a Barbora Spotáková v hodu oštěpem. Kateřina Emmons přidala ke zlatu také stříbro ve sportovní malorážce 3x20 ran a další dvě stříbrné medaile si z Pekingu odvezli veslař Ondřej Synek a dvojice kanoistů Ondřej Štěpánek a Jaroslav Volf ve vodním slalomu. Na pátých místech se umístili diskařka Věra Čechlová, kanoista Stanislav Ježek ve vodním slalomu, veslařka Mirka Knapková, zápasník Marek Švec a čtyřka bez kormidelníka. Šestá místa obsadili desetibojář Roman Šebrle, výškař Jaroslav Baba, moderní pětibojář Michal Michalík a ženský dvojskif Jitka Antošová, Gabriela Vařeková, v němž za nemocnou Antošovou ve finále zaskočila Mirka Knapková. I když se vědělo, že americký desetibojář Bryan Clay bude letos těžko k poražení, od Romana Šebrleho se očekávalo lepší umístění. Zklamána byla i diskařka Čechlová, která zůstala pozadu za svými letošními nejlepšími výkony. Celkově se více očekávalo od tenistů a cyklistů v dráhové cyklistice a bikrosu. Českými hvězdami olympiády se staly Kateřina Emmons, za svobodna Kurková, a Barbora Spotáková. Emmons přitahovala média kvůli svému manželství s americkým střelcem, který rovněž

dosáhl na stříbrnou medaili v dalším závodě ztratil zlatou poslední špatnou ránou. Barbora Spotáková se stala pro českou veřejnost hrdinkou, když posledním hode překonala nejen svoji ruskou soupeřku, ale i evropský rekord. Smolařem české výpravy byl moderní pětibojář David Svoboda, který po třech disciplínách byl na druhém místě, ale musel odstoupit z soutěže, když při parkuru nedokončil svoji jízdu s vylosovaným, těžko zvladatelným koněm.

Začala fotbalová sezóna

První fotbalová Gambrin liga má za sebou čtyři kola žádné mužstvo již nemá plný počet bodů. Bez porážky, pouze s remízami, tabulku vede Sparta, Olomouc a Jablonec. Čtvrtá Slávia ztratila pět bodů porážkou v Liberci a remízou v Plzni. Na posledních dvou místech s jednobodovým ziskem jsou Kladno s Českým Budějovicemi. Nováček Bohemians Praha, který v lize vystřídal sestupující Bohemians 1905, zatím získal čtyři body duelu s mužstvy na konci tabulky, když porazil Kladno a remizoval s Budějovicemi.

Pořadí mužstev po 4. kole: 1.Sparta - 10 bodů, 2.Olomouc - 8, 3.Jablonec - 8, 4.Slávia - 7, 5.Ostrava - 7, 6.Brno - 7, 7.Mladá Boleslav - 7, 8.Liberec - 7, 9.Plzeň - 5, 10.Příbram - 4, 11.Teplice - 4, 12.Zlín - 4, 13.Bohemians - 4, 14.Žižkov - 3, 15.Kladno - 1, 16.České Budějovice.

V přátelském utkání 20.srpna na londýnském stadionu v Wembley česká fotbalová reprezentace remizovala s mužstvem Anglie 2:2, když vyrovnávací gól vstřelili Angličané až v nastaveném čase. Góly za české mužstvo dali Milan Baroš (22. minuta) a Marek Jan Kulowski (48. minuta).

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Před 30 lety zemřel papež Pavel VI.

Církev si 6.8.2008, připomněla 30. výročí úmrtí Pavla VI., který stál v jejím čele jako 262. papež od r. 1963 do své smrti. Giovanni Battista Montini se narodil 26.9.1897 v italském městě Concesio. Kněžské svěcení přijal r. 1920. Po studiích na Gregoriánské univerzitě začal pracovat na římské kurii a stal se sekretářem kardinála Pacelliho, pozdějšího papeže Pia XII. Dne 1.11.1954 byl jmenován milánským arcibiskupem a r. 1958 kardinálem. Po smrti Jana XXIII. (3.6.1963) konkláve zvolilo dne 21.6. Montiniho novým papežem. Přijal jméno Pavel VI. a navázal na dílo svého předchůdce, především pokračováním II. vatikánského koncilu. Zahájil také dialog s východními církvemi i s odloučenými křesťanskými církvemi na Západě – r. 1964 se v Jeruzalémě setkal s konstantinopolským pravoslavným patriarchou Athenagorase I. a o dva roky později s představitelem anglikánské církve arcibiskupem z Canterbury Michaellem Ramseyem. Zahájil také tradici apoštolských cest papeže po celém světě: za svého pontifikátu navštívil země pěti kontinentů. Z dokumentů, které papež Pavel VI. napsal, vynikají především jeho encykliky *Humanae vitae* (25.7.1968) o předávání lidského života, *Populorum progressio* (26.3.1967) o rozvoji národů a apoštolská exhortace *Evangelii nuntiandi* (8.12.1975) o hlásání evangelia. Po 15 letech svého pontifikátu zemřel Pavel VI. dne 6.8.1978 v letním sídle Castel Gandolfo.

Papež jmenoval prof. Lubomíra Mlčocha členem Papežské akademie sociálních věd

Tiskové středisko Svatého stolce 13.8.2008 zveřejnilo zprávu, že papež Benedikt XVI. jmenoval řádným členem Papežské akademie sociálních věd prof. Lubomíra Mlčocha, který přednáší ekonomii na Karlově Univerzitě v Praze. Prof. Mlčoch se narodil v roce 1944 v Troubkách nad Bečvou. V roce 1967 dokončil v Praze studium ekonomie, zaměřil se na obory politická ekonomie a ekonometrie. Během Pražského jara využil teorie podniku při kritických rozbořích návrhů ekonomické reformy, ke které v tehdejší Československu docházelo, a publikoval první učebnici neoklasické mikroekonomie v sovětském bloku. V letech normalizace ho režim poslal do praxe v podniku. Koncem osmdesátých let se mohl opět vrátit ke své akademické činnosti. Po pobytech na univerzitách v Aberystwyth (Wales), Cambridge (VB) a Sorbonne Nouvelle v Paříži publikoval vlastní kritické analýzy o české cestě ekonomické transformace v Centro Aletti (Řím, 1994). V rámci spolupráce s Woodstock Theological Centre (Georgetown University Washington D.C.) se podílel mj. na založení Leadership Forum, které studovalo etické standardy podnikání v postkomunistickém světě. Jako odborník na sociální nauku církve se stal členem

Rady Iustitia et Pax České biskupské konference a vedl vypracování pastoračního dokumentu *Pokoj a dobro*, který byl vydán v roce 2000. Přednáší institucionální ekonomii, etiku a ekonomii a srovnávací ekonomické systémy na Fakultě sociálních věd UK, kde v letech 1997-2002 působil jako děkan. Je členem vědecké rady UK. K českému překladu *Kompendia sociální nauky církve*, které vydalo Karmelitánské nakladatelství, přispěl tým autorů Centra pro sociální otázky České biskupské konference pod vedením prof. Lubomíra Mlčocha terminologickou redakcí textu.

Nová konkatedrála a bazilika minor na Slovensku

Letos Svatý otec Benedikt XVI. provedl zásadní reorganizační změny ve slovenské Římskokatolické i Řeckokatolické církvi. Centrem římskokatolického života se stala Bratislava s arcibiskupem a metropolitou Stanislavem Zvolenským; řeckokatolíci mají metropolitu v Prešově – arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ. Nyní povýšil papež Benedikt XVI. kostel sv. Mikuláše v Prešově na konkatedrálu, druhý sídelní chrám, kde bude mít košický arcibiskup biskupský stolec. I v České republice existuje jedna konkatedrála, zasvěcená Nanebevzetí Panny Marie, a to v Opavě (diecéze ostravsko-opavská). Dále papež povýšil kostel Narození Panny Marie ve Vranově nad Toplou na baziliku minor (menší baziliku). Baziliku minor Nanebevzetí Panny Marie najdete na východním Slovensku např. v Ľutíně u Prešova, jednom z nejvýznamnějších mariánských poutních míst východního obřadu, dále v Kežmarku a Bardejově. V bazilice minor je možné získávat odpustky a několikrát v roku jsou tam slaveny mše svaté za papeže.

V září a říjnu 2008 přibude šest blahorečených

Papežský úřad pro liturgické slavení zveřejnil termíny obřadů blahorečení, které proběhnou letos v září a říjnu. Svatý otec Benedikt XVI. doplní seznam blahoslavených o šest osob. **Vincenza Maria Poloni**, zakladatelka Institutu Sester Milosrdenství, která žila v 19. století, bude blahorečena dne 21.9. ve Veroně. **P. Michal Sopočko**, polský diecézní kněz, který byl zpovědníkem sv. Faustiny Kowalské a zemřel roku 1975, bude beatifikován o týden později, tedy 28.9. v polském Białystoku. Kněz a zakladatel kongregace Sester misionárek Neposkvrněné Královny pokoje, **P. Francesco Pianzola**, bude blahorečen v italském Vigevanu 4.10. Tentýž den bude v Terstu za blahoslaveného prohlášen také **P. Francesco Bonifacio**, kterého v roce 1946 zabili Titovi milicionáři. Beatifikace rodičů sv. Teresie od Dítěte Ježíše, tedy **Louise a Zelig Martinových**, se bude konat v Lisieux v bazilice sv. Terezie od Dítěte Ježíše na Misijní neděli 19.10.

Podle zpráv České biskupské konference

Proč dochází k masovému přestupu k protestantismu

Na konferenci pro katolické duchovenstvo, která se konala v brazilském městě Botuchatu 22.srpna 2007, přednesl katolický novinář John Vennari projev, který všechny přítomné přímo ohromil, tak bylo rozhodnuto seznámit s tímto projevem co nejširší veřejnost.

Když papež Benedikt XVI. navštívil v květnu 2007 Brazílii, oznámil světovým tisk, že se zvláště dotkne problému Jižní Ameriky, kterým je hromadný odchod katolíků do různých protestantských církví. V té době noviny psaly:

1. Protestantští pastoři početně převyšují katolické kněze v poměru 2 ku 1.
2. Církev očekávala, že na hlavní papežskou mši svatou na poutním místě Aparacida přijde 300 až 400 tisíc věřících, ale přišlo jich jen 150 tisíc.
3. V tu samou dobu protestanti konali svůj výroční „Pochod pro Krista“, kterého se zúčastnilo 1,5 milionu lidí.

Kardinál Hume, který řídí Posvátnou kongregaci pro duchovenstvo, prohlásil, že v Jižní Americe se katolíci stávají protestanty.

Uvedu zde tři příčiny této tragédie:

První důvod: Musíme uznat, že se Jižní Amerika stala od roku 1950 terčem protestantského proselytismu. Americký jezuita Otec John Harden, který se zúčastnil jako vatikánský pozorovatel zasedání Světové Rady Církví (World Council of Churches) v roce 1957 uvádí, že vedení této rady naléhalo na protestantské misionáře, aby agresivně pracovali na obrácení katolíků. Světová Rada Církví si dobře uvědomovala, že Jižní Amerika je převážně katolická a vzala si za cíl zlomit sílu katolické církve v Jižní Americe.

Druhý důvod: Nelson Rockefeller multimiliardář, globalista a humanista uveřejnil v letech 1967-1970 posudek o

Jižní Americe. Zde uvedl, že katolická církev v Jižní Americe není příznivě nakloněna Spojeným Státům, a proto „my“ musíme podporovat vznik nekato-lických protestantských sekt v Jižní Americe. A Rockefeller poskytuje velké sumy peněz na šíření protestantismu v Jižní Americe.

Nyní rozvedu třetí, nejdůležitější příčinu: Musíme přiznat, že tato protikatolická kampaň v Jižní Americe by nemohla být úspěšná, pokud by se jí katolická církev snažila zabránit, a pokud by věřící – kněží i laici rozvinuli odhodlaně prapor bojující církve a zahájili proti- ofenzivu. Zde však došlo k něčemu, co způsobilo, že mnoho našich vlivných církevních osobností opustilo pojem bojující církve, že mnoho našich vlivných církevních osobností se bálo dát se do boje s protestantismem. Hlavní příčinou, která účinně dusila katolickou výbojnost a nakonec zlikvidovala protiprotestantské aktivity a nechala církev napospas protestantskému pustošení byl II.vatikánský koncil se svým novým duchem ekumenismu.

Tento nový duch ekumenické spolupráce s protestanty účinně zničil štít katolické obrany proti bludům protestantismu a racionalismu.

Tento nový duch také odstranil vyhlašování anathemat – exkomunikací, tedy vyloučení z plného společenství církve. To se dělá v duchu myšlenky, že církev nechce odsuzovat, ale chce podporovat pozitivní stránky víry.

To je ovšem proti duchu samotného Krista. Pán Ježíš totiž nejen přikázal apoštolům: „Jděte a učte všechny národy a křtíte je ve jménu Otce i syna i Ducha svatého,“ ale také pronesl anathema – odsouzení: „Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude, kdo však neuvěří, bude zavržen.“

Teolog Romano Amerio, který byl odborníkem na II.vatikánský koncil, a kte-

rého obdivuje i papež Benedikt XVI., k novému náhledu neodsuzovat bludy vyjádřil následovně:

„Pokud se odvoláváme na princip milosrdenství oproti přísnosti, zapominám na skutečnost, že snaha církve potlačit blud je vlastně skutkem milosrdenství protože, když je blud vyvrácen, mohou ti, kteří v něm setrvávají napravit ostatní jsou chráněni, aby do něho nepadli.“

Nový ekumenický duch ovlivnil zhnobně katolickou náboženskou nauku. V pokoncilové době se pokládalo za rážku vůči protestantům učit, že katolická církev je jedinou pravou církví. V důsledku toho první věcí, která zmizela z výchovy mladých katolíků, byla solidní katolická apologetika (obrana toho, že katolická církev je jediná pravá církev, ustanovená Pánem Ježíšem).

A tak nyní máme celé dvě generace katolíků, kteří nebyli vzděláni v té pravdě. A já se odvážím říct, že márně nyní také celé dvě generace seminaristů, kteří nebyli vzděláni v této pravdě.

Dovolte, abych zde uvedl své vlastní zkušenosti. Narodil jsem se v roce 1952 a navštěvoval jsem 13 roků katolickou školu – mateřskou školku, základní školu a střední školu. Byl jsem ve škole během II.vatikánského koncilu a jeho následujících reforem. Do svých 23 roků jsem nikdy neslyšel o katolické apologetice. Ve škole jsem nikdy neslyšel o vyučování, že katolická církev je jediná pravá církev Ježíše Krista. A s lítostí musím přiznat, že kdybych se měl opírat o to, čemu jsem se naučil za 13 roků v katolické škole, tak bych již dávno svou víru ztratil. Podávalo se nám evangelium nezavazující, rozmělněné, je nemělo žádnou páteř a obraz skutečného života. Já jsem se vzdělával ve víře z starých knížek, které měli doma moji rodiče a z intenzivního soukromého studia.

S novým ekumenickým duchem, který byl propagován koncilem, se již většina katolických duchovních nebránila protestantismu. Neučila jako dříve, že katolická církev je jedinou pravou církví založenou Pánem Ježíšem. Musíme si uvědomit, že bez této solidní výchovy byli věřící ponecháni bez obrany, kterou nutně potřebují, aby odolali agresivnímu postupu protestantismu.

Jak postupovat v protireformační kampani

Co doporučit, jak postupovat v této bezútešné situaci. Jsem přesvědčen, že je nutná mohutná katolická vzdělávací kampaň, která by zdůraznila pravdu, a to naprosto nekompromisně, že katolická církev je jediná pravá církev, která byla ustanovena Ježíšem Kristem, a že *katolík, který opustí katolickou víru a připojí se k protestantské sektě, nespasí svou duši*. Katolík, který opustí svou církev kvůli protestantské, na sebe nutně uvaluje odsouzení tridentského sněmu spojené s anathemantem – vyobcováním.

Je to z následujících důvodů:

Protestanti neuznávají svátost smíření.

Tridentský koncil neomylně učí: „Kdo hlásá, že zpověď katolické církve není pravou a potřebnou svátostí ustanovenou Kristem, našim Pánem, aby usmířila věřícího s Bohem, kdykoli po křtu upadne do hříchu, anathema sit – budiž vyobcován.“

Protestanti neuznávají skutečnou přítomnost Pána Ježíše v Nejsvětější svátosti oltářní.

Tridentský koncil neomylně učí: „Kdo popírá, že Nejsvětější svátost oltářní obsahuje opravdově, skutečně a podstatně tělo a krev spolu s duší a božstvím našeho Pána Ježíše Krista, tedy celého Krista, ale tvrdí, že je v ní jako náznak nebo obrazně nebo jako zvláštní síla, anathema sit – budiž vyobcován.“

Protestanti nevěří ve Svatou oběť mše svaté.

Tridentský koncil neomylně učí: „Kdo hlásá, že oběť mše svaté je pouze obětí

chvály a díky nebo je pouhou připomínkou oběti vykonané na kříži, ale ne smírnou obětí anebo, že z ní má užitek pouze ten, kdo je na ní přítomen, a že nemá být obětována za živé a mrtvé, za hříchy, nemoci, odčinění a jiné potřeby, anathema sit – budiž vyobcován.“

To jsou pravdy naší katolické víry, které musí být předkládány ne hrubým a bojovným, ale pevným a laskavým způsobem a musí vždy ukazovat věřícím velkou lásku Boží v jeho utrpení a smrti na kříži, jeho lásku v ustanovení církve a v daru sedmi svátostí.

Nyní chci uvést několik základních bodů katolické apologetiky. To, co zde uvedu, bude jistě užitečné pro naše věřící.

V této apologetice chci jasně zdůraznit o stanoviskách a ne osobách. Mám zde na zřeteli stanoviska katolická proti protestantismu. Jsem si jistý, že všichni známe protestanty, kteří jsou vzorem přirozených ctností a také známe katolíky, kteří nežijí podle zásad a požadavků své víry. Ale v apologetice se nejedná o chování osob, ale o podstatě věci, o pravdách víry.

Nyní začneme se základním protestantským principem, který říká:

Pouze samotná bible je jediným pravidlem víry!

Protestant věří, že stojí na pevném základě, protože říká, že přijímá bibli a pouze bibli jako jediné pravidlo víry. To je ústřední protestantské dogma. A tak první otázkou bude: jak udržitelné je toto protestantské dogma? Stojí protestant opravdu na pevném základě, když věří, že sama bible je jediným pravidlem víry?

Velmi známý konvertita ze Spojených států Scott Hahn, protestantský pastor, který se stal katolíkem, nám popisem svého obrácení pomůže odpovědět na tuto otázku.

Dr. Hahn byl presbyteriánským duchovním, který byl v semináři zásadně protikatolický. Během svého působení jako pastor se zaměřil do hloubky na studium Písma svatého, protože chtěl, aby jeho promluvy byly zcela proniknuty výroky z bible.

Čím více studoval Písmo svaté, tím více poznával, že katolíci si obzvláště váží učení nejstarších církevních otců – sv. Jeronýma, sv. Bazila, sv. Augustina a dalších, kteří byli hluboce zakotveni v Písmu svatém. A tito církevní otcové byli katolíci a každý z nich slavil oběť mše svaté.

Nečci zde rozvádět celé jeho obrácení, ale soustředím se na důležitý moment, který způsobil jeho obrácení. Stalo se to při vyučování. Jeden z jeho nadaných studentů mu položil otázku: „Dr. Hahn, vy víte, že my protestanti věříme, že pouze bible je jediným pravidlem víry a proto následujeme pouze bibli a ne bibli a tradici?“

Hahn odpověděl: „Ano.“

A student pokračoval: „*Dobře, ale kde je toto v bibli řečeno?*“

Hahn odpověděl: „To je hloupá otázka!“

Jakmile to však Hahn řekl, uvědomil si, že nikdy před tím neodpověděl studentovi takovým urážejícím způsobem, ale důvod, že tak odpověděl byl, že ve skutečnosti neměl odpověď na jeho otázku.

Aby zachránil situaci, Hahn pokračoval: „A co 2. list Timotejovi 3, 16?“

Student mu však oponoval: „Ne! 2. list Timotejovi 3, 16 říká: Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti. Zde stojí, že Písmo je dobré, ale neříká se zde, že musíme věřit pouze Písmu.“

Potom Hahn řekl: „Podívej se na to, co řekl Pán ohledně tradice u Matouše v kapitole 15.“

A student mu opět odpověděl: „Ale ne! Pán neodsoudil všechnu tradici, ale odsoudil zkorumpovanou tradici farizeů.“

Když po několika dalších citacích z Písma svatého nebyl Hahn schopen studentovi odpovědět, ukončil hodinu s poukazem, že bude příští týden pokračovat.

Toho dne se Hahn vracel domů s pocitem úzkosti, že nedovedl studentovi odpovědět na jeho otázku.

Po příjezdu domů se spojil telefonicky s nejvýznamnějšími protestantskými teology ve Spojených státech a položil jim otázku: „Asi jsem zaspal tuto část mé

seminární výuky, ale vy víte, že my protestanti věříme jedině v bibli a ne v bibli a tradici – kde je toto v bibli řečeno?“

A každý z těch protestantských učenců odpověděl: „Jaká to hloupá otázka!“

Pak se každý z těchto profesorů odvolával na totéž místo jako Hahn 2 Tim 3, 16 a Hahn odpověděl jako student: „Ne, zde svatý Pavel pouze říká, že Písmo je dobré, ne že musí být jediným pravidlem víry.“

Každý z profesorů se také odvolával na slova Pána Ježíše v 15. kapitole Matoušova evangelia a Hahn opět odpověděl jako jeho student: „Ne, náš Pán neodsoudil všechnu tradici, ale pouze zkorumpovanou tradici farizeů.“ A dál Hahn pokračoval, že svatý Pavel nás učí v listu Soluňanům: „nuže tedy, bratři, stůjte pevně a držte se toho učení, které jsme vám odevzdali, ať už slovem nebo dopisem.“ (1 Sol 2, 14)

A na to všichni ti učenci a věhlasní protestantští teologové neměli odpověď.

A tehdy Scott Hahn poznal, že základní princip protestantismu: Jenom bible a pouze bible je vlastně nebiblický – není založen na bibli – je to princip, který se v bibli nikde nenachází.

Historie dokazuje, že Bible není jediné pravidlo víry

Za druhé princip: „pouze bible je jediným pravidlem víry“ nemůže být skutečným principem křesťanství, protože nemá podklad v historii křesťanství.

Jak poznávali první křesťané svoji víru?

Jak jim byla víra předávána?

Jak přikázal Pán Ježíš apoštolům, aby předávali víru a pravdy potřebné ke spáse?

Přikázal jim: „Jděte a učte všechny národy a křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“ Petrovi řekl: „Ty jsi Petr a na té skále zbuduji svou církev.“ (Mat 16, 18) A svatý Pavel jasně řekl, že je to církev, která je sloupem a oporou pravdy. (1 Tim 3, 16)

Pán Ježíš dal Petrovi autoritu a pověřil apoštoly, aby kázali v jeho jménu: „Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ (Jan 20, 21)

Náš Pán sám nenapsal žádnou knihu, ani neřekl svým apoštolům: „Sedněte a napište bible a rozšiřujte je po celém světě, ať si každý čte svou bibli a sám ji posoudí“, což je podstatou protestantismu, kdy každý jedinec čte bibli a sám rozhoduje, jaké jsou křesťanské pravdy. Ne! Jak jsem řekl, náš Pán ustanovil církev, aby učila jeho jménem: „Kdo slyší vás, slyší mne a kdo odmítá vás, odmítá mne.“ (Luk 10, 16) A dále: „Jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník.“ (Mat 18, 17)

Církev a víra existovaly dříve, než byl napsán Nový zákon. Pouze pět z dvanácti apoštolů něco napsalo. Církev učila a udělovala svátosti, apoštolové odpouštěli hříchy, v církvi vystávali mučedníci a to o sedm až deset let dříve než bylo napsáno jediné písmenko Nového zákona.

Církev už byla rozšířena po celé tehdy světové římské říši, než byl napsán Nový zákon. My jsme měli katolické světky a mučedníky dříve než jsme měli evangelia a epištoly.

První evangelium sv. Matouše bylo napsáno asi 7 let po nanebevstoupení Páně, další evangelium sv. Marka bylo napsáno asi 10 let, svatého Lukáše 25 let a svatého Jana 63 let po nanebevstoupení Páně. Apokalypsa byla napsána 65 let po tom, kdy Pán Ježíš vstoupil na nebesa. A všechno bylo napsáno, jak zdůrazňuje papež Lev XIII. Pod vedením Ducha svatého.

Jak se tedy první křesťané stali křesťany a jak spasili své duše? Četbou bible? Ne, vždyť Nový zákon tehdy neexistoval.

Víme, že Nový zákon nebyl kompletní až 65 let po nanebevstoupení Páně. Ale to není všechno.

Více než 300 let neměla církev všechny části bible zařazené do jedné knihy. A to nás vede k otázce autority.

Pokud mi dáte knihu, která se nazývá bible a budete mi tvrdit, že všechno v této knize je neomylným Božím slovem, bude mou první otázkou: „Kdo to říká?“

Knihy se nepíší samy. Knihy jednotlivých autorů se samy nezařazují do souborného díla a samy se neprohláší za psané Boží slovo.

To rozhodně ne. Ale může to udělat někdo nebo nějaké společenství, kterému sám Bůh dal autoritu učit a to už jeho jménem neomylně. Pouze taková autorita mi může potvrdit, že tato kniha je psaná neomylné slovo Boží.

A byla to katolická církev na koncilu Kartágu roku 397, která pod vlivem Ducha svatého rozhodla o kánonu Nového zákona; které knihy jsou božsky inspirovány a které nejsou.

Jistě víte, že existují četná evangelia listy, které byly napsané dobrými a svými lidmi, ale nejsou inspirovaným Božím slovem (například listy sv. Klementa). Některé z těchto knih jsou čiré v mysli, jako evangelium Pilátovo a Nikodémovo. A byla to katolická církev, která rozhodla, které knihy byly božsky inspirovány a které nebyly. Byla to katolická církev, která dala dohromady Nový zákon a připojila jej ke Starému zákonu a dala světu bibli. Byla to katolická církev, která vytvořila bibli, nebyla to bible, která vytvořila katolickou církev. Katolické náboženství je jediné náboženství, které může odpovědět otázce: „Kdo říká?“ – což znamená: „Kdo říká, že bible je slovo Boží?“

(Dokončení příště.)

*John Venna.
Přeložil Karel Chrobák*

ČESKÉ MŠE SVATÉ

**Každou sobotu
v 6.30 večer**

Kostel Panny Marie Svatohorské
2414 S. 61st Ave,
Cicero, IL 60804

**Každou neděli
v 10.30 dopoledne
ve středu, ve čtvrtek a
v pátek v 7.30 večer**
Kaple Misijního domu
2340 S. 61st Ave,
Cicero, IL 60804

Česká Misie v Chicagu Vás srdečně zve na

VÝROČNÍ PIKNIK

v neděli 7.září 2008

v lesní rezervaci

„NATIONAL GROVE“

Zahrada č.4

**27.ulice a Des Plaines Ave. - North Riverside
od 11.00 dopoledne do setmění**

**v 10.00 dopoledne přímo na pikniku
ČESKÁ MŠE SVATÁ S ČESKÝMI ZPĚVY**

Dále následuje dobrá zábava při tradičních národních melodiích.

K poslechu, zpěvu a tanci hraje:

Taneční Muzika Evžena Peroutky

ALFA + HOSTÉ

Bude připraveno výborné občerstvení:

*tradiční bramboráky, domácí jaternice, teplé uzeniny,
pečivo všeho druhu, dobře chlazené české i americké pivo*

Nebude chybět bohatá tombola.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

***V případě velmi špatného počasí se piknik koná v Besedním domě
farnosti Panny Marie Svatohorské 2416 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804***

Ústředna Moravských Spolků
Vás srdečně zve na

69. MORAVSKÝ DEN

V sobotu 27.září 2008

Taneční zábava v 8:00 p.m.

V neděli 28.září 2008

Mše svatá v 10:00 a.m.

Program ve 2:00 p.m.

**Na novém místě:
Lithuanian World Center**

**14911 127th Street,
LEMONT, IL. 60439**

Z dálnice č. 55 – Stevenson Expw.
výjezd č. 271a - South po Lemont Rd. pokračovat
směrem na jih a na ulici 127th odbočit na východ
a pokračovat asi 0,5 mile

Pro více informací volejte (708) 795-7790 nebo navštivte naši webovou stránku
www.UnitedMoravianSocieties.com

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

POJIŠTĚNÍ STATE FARM

LOU ČEVELA

Agent

„Mluvíme česky“

State Farm Insurance Companies

AUTO – FIRE – LIFE – HEALTH

STATE FARM BANK

LOU ČEVELA INSURANCE AGENCY, INC.

1907 E. 31st Street (31st & Maple Ave)

LaGrange Park, Illinois 60526

Office: (708) 354 1180 - 24 Hour Voice Mail

FAX: (708) 354 1217 - 24 Hour Dedicated Line

E-mail Address: LOU.CEVELA.BZ@STATEFARM.COM

ČESKÁ SÍŇ KARLÍN

Wednesday dances 2006

Dancing from 7:30 PM - 10:30 PM

Karlin Hall and Club

5304 Fleet Ave

Cleveland, OH

For details and updates call:

216 - 883 - 4760

Czech Kitchen call:

216 - 581 - 4362

MUSIC EVERY WEDNESDAY

SEPTEMBER 3, 10, 17 & 24

OCTOBER 1, 8, 15, 22 & 29

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbakenfs@mycingular.blackberry.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879
1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Společnost pro Vědy a Umění (SVU) Chicago

srdečně zve své členy a přátele
na první poprázdňinovou schůzkou

v úterý 16.zář 2008 v 7 hodin večer
v klubovní místnosti České Misie,
2340 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804

Program večera:

Za krásami a historií TURECKA

Barevné diapositivy s poutavým výkladem připravil
Otec Dušan Hladík,
který procestoval tuto staroslavnou zemi a navštívil města
jako Instambul – Konstantinopol, Niceu, Efes,
Troju, Pergamon a mnohá další.

Těšíme se na Vaši četnou návštěvu na tomto
velmi zajímavém a poučném cestopisu.

Dobrovolný dar \$ 3 .00
Věra Rokničová jednatelka SVU Chicago

Česká Misie v Chicagu
Vás srdečně zve na tradiční

Pout' na Holy Hill

na Svatý Kopeček ve Wisconsinu
v neděli 5.října 2008

odjezd autobusu z Čermák Plaza od McDonald
v 8.00 hod. ráno

v 11.00 hod. dopoledne křížová cesta
potom možnost svaté zpovědi
oběd individuálně v místní kafeterii

ve 2.00 hod. odpoledne
česká mše svatá v hlavním kostele
a po ní pobožnost v kapli Panny Marie

Cena autobusového zájezdu: \$ 25.00
Bližší informace a přihlášky:

Fr. Dušan Hladík -Telefon (708) 656 7472
Blanka Příkazská -Telefon (708) 484 5950
Emilie Sovová -Telefon (708) 442 7525

Voice of Cleveland

WERE 1490-AM

Sundays: 1.00 - 2.00 p.m.

WHKW 1220-AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.

Also on the Internet: www.whkwradio.com
Host: Joe Kocab

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby
z naší vlasti

na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 a.m.

Vděčná vzpomínka

30.září 2008 uplyne sedm let od chvíle, kdy byl Pánem života a smrti povolán na věčnost náš milovaný manžel, tatínek, bratr, strýc a přítel, pan

Julius Maňkoš

Narodil se 12.srpna 1933 v Kapušanech u Prešova na Slovensku a pocházel z pěti dětí. Hluboce věřící rodiče mu vštípili do srdce víru v Boha a lásku k lidem, které jej provázely po celý život. Po okupaci Československa Sovětskou armádou v roce 1968 odešel se svou rodinou za svobodou do USA. Zde prošel mnoha zaměstnáními a jako starostlivý otec se pečlivě staral o svou manželku a tři syny. Mimo to byl aktivní v mnoha krajan-ských organizacích. Celý život byl poznamenán hlubokou vírou v Boha a vroucí láskou k Panně Marii. V naší krajan-ské komunitě v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru po dlouhá léta konal službu lektora a kostelníka. Jeho tělo nyní odpočívá v milované rodné zemi na Slovensku v Prešově.

Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v sobotu 4.října v 6.30 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Děkujeme všem, kdo si na našeho milovaného manžela, tatínka a bratra spolu s námi vzpomenou v modlitbě

Mária Maňkošová, manželka

Ján, Juraj a Nik, synové

Františka Zacharová a Mária Wachutová, sestry
Ladislav Maňkoš, bratr

Bolestná vzpomínka

Nyní trvají víra, naděje a láska, tyto tři; ale největší z nich je láska

(1 Kor 13, 13)

Před osmi léty 8.září 2000 ve věku 78 let byl po dlouhé těžké nemoci povolán na věčnost náš milovaný manžel, starostlivý tatínek a dědeček, pan

Ing. Jan Vacek

Narodil se v Chicagu v České Kalifornii 17.listopadu 1921. Byl hrdý na svůj český původ, dobře a rád mluvil česky. V r. 1943 se oženil s Adelou Sládkovou, s níž prožil 57 let šťastného manželství. Pracoval jako návrhový inženýr u firem, které stavěly budovy, mosty apod. po celé Americe. 50 let bydlel v Berwynu, kde se svou manželkou Adelou vychoval syna a dceru. V r. 1985 prožil bolestnou ztrátu drahého syna Prof. Dr. Johna Vacka, který předčasně odešel na věčnost.

Vážil si velice vzdělání, měl rád literaturu a byl dobrým znalcem hudby. Radoval se z vysokého vzdělání svých dětí a vnoučat. Jeho tělo odpočívá v mauzoleu hřbitova Woodlawn.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě.

Ať odpočívá v pokoji a světlo věčné ať mu svítí.

Adela Vacková, manželka

Dr. Margaret Trybus, dcera s manželem Dr. Dennis Gretchen, MVDr.Fritz a John, vnoučata

Upřímná vzpomínka

17.srpna 2008 jsme s bolestí v srdci a nesmírným steskem vzpomínali druhé výročí odchodu na věčnost mé milované manželky

Heleny Jakubcové

Vzpomínková mše svatá za spásu její duše bude obětována v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru v sobotu 6.září 2008 v 6.30 večer

Za vzpomínku v modlitbě děkuje

Jiří Jakubec, manžel a
rodina zde ve Spojených státech a
v České republice

KLIDNÉ A POŽEHNANÉ STÁŘÍ

Jak se nejlépe postaráme o naše stárnoucí rodiče?

Tuto otázku slyšíme často v dnešní uspěchané době. Jistě je mnoho možností, jak se postarat o své stárnoucí a nemocné rodiče. Většina dětí by však ráda svým rodičům zajistila prostředí podobné jejich domovu, kde už sami nemohou být.

Pěkná možnost postarat se co nejlépe o vaše blízké se nabízí v soukromém pečovatelském domě. Zde mají nemocní domácí stravu, mluví se zde jejich rodnou řečí a mají stálý osobní kontakt se svojí ošetřovatelkou, která má na starosti jen několik pacientů a né tak velké množství jako v běžných domovech důchodců. Pečovatelka se bude o vaše rodiče start jako vlastní dcera.

Rádi uvítáme vaše rodiče v našem vlastním domě, kde mohou bydlet v domácím prostředí s malou skupinkou lidí. Každý zde má svůj pokoj a své soukromí. Mluvíme anglicky, česky, slovensky a polsky. Znalost těchto jazyků nám pomáhá dorozumět se s lidmi postiženými nemocemi jako je demence, Alzheimer, Parkinson a podobné, kteří mluví svým rodným jazykem.

Postaráme se o tělesné i duševní blaho nemocných a starých lidí. Kromě toho, že máme dlouholetou praxi a bohaté zkušenosti s péčí o staré lidi jsme ve stálém spojení s lékařem a zajistíme všetrannou službu. Péči pro Vaše blízké můžeme poskytnout jak na krátkou dobu, tak i dlouhodobě. Kdykoli také můžete u nás své příbuzné navštívit a nebo je vzít třeba na nějaký výlet.

Rádi vám odpovíme na všechny dotazy a poskytneme podrobné informace

Vaše pečovatelky

Marie Chládková

a

Marie Pluhaříková

Kontakty na naši pečovatelskou službu

Marie Chládková
Dům v St. Charles
Telefon: 630 – 377 – 5829

Marie Pluhaříková
Dům v Berwynu
Telefon 708 – 656 – 3446

Otec Sampson (1898 - 1979)

Otec Sampson byl pravoslavný mnich, který si ničím nenechal zkalit svůj obraz Boha a uhasit svou lásku k němu. Nic nedokázalo zlomit ani jeho lásku k mučitelům. Sílu k tomu čerpal z ustavičné modlitby. - Přinášíme dnes dokončení vyprávění o jeho podivuhodném životě z minulého čísla.

Na svobodě, a přece ne svobodný!

Utečenec našel konečně přístřeší a působil jako farář v blízkosti města Stavropol. Během velmi krátké doby měl tento kněz - mnich kolem sebe neuvěřitelné množství mladých i dospělých. Kluby a taneční sály se vyprazdňovaly, protože všichni si chtěli nejen vyslechnout jeho kázání, ale chtěli se stát i jeho duchovními dětmi. Simeon vyprávěl: „O svatém týdnu jsem začal velkou liturgií ve středu a neopustil jsem kostel až do velikonoční neděle. Pokaždé, když liturgie skončila, zpovídal jsem ve dne v noci. V těch dnech jsem rozdál svaté přijímání 13000 věřícím jen ze samotného Stavropolu. Jaké vítězství církve.“

Pro komunisty to však bylo příliš. Za nějakou dobu, právě když Simeon slavil liturgii, obklíčila kostel milice. Ale věřícím se podařilo odvést svého milovaného kněze, aniž si toho milicionáři všimli.

Útek do města Baku s sebou přinesl další útrapy. „Vlak najednou zastavil. Odvěkli mě bez vysvětlení do Baku a zavřeli do tmavé budovy. Ukázalo se však, že to všechno bylo nedorozumění. Mysleli si, že jsem americký špion. Násilím se pokoušeli strhnout mi „nepravé fousy“ a „paruku“. Když pochopili, že se zmýlili, zavřeli mě znovu bez jakéhokoliv vysvětlení na jeden rok do samoty.“

Simeon touto izolací a nejistotou nesmírně trpěl. Úřady doufaly, že nepříjemný vězeň zemře, ale on žil. „Když mě zavřeli do samoty, téměř bez světla, bez potravy a vody..., uvědomil jsem si, že z této cely vyjdu ven jedině mrtvý. A tak jsem se začal připravovat na život věčný. Začal jsem se modlit tak vroucně, že tento milostivý hlas modlitby mi zůstal dodnes.“ Na svátek Panny Marie Ochránkyň byl propuštěn. „Můžete jít, ale zapomeňte, že jste zde byli!“ - řekli mu stroze.

To byl konec osmnáctiletého věznění. Tělesně úplně vyčerpaný vrátil se Simeon do Borisoglebska. Každou hodinu vypil trochu tekutiny, to bylo jediné, co byl schopen přijmout. Zdraví měl zničené, trpěl poruchami spánku a

ze svých těžkostí a zdravotních potíží se už nikdy nezotavil. Když jakž takž nabyl sil, považil ho biskup péčí o velkou farnost v Saransku. Farníci si velmi rychle všimli, že tento nový kněz je zcela výjimečný. Jeho věk se dal těžce odhadnout. Mohl mít stejně dobře 30, ale i 80 let. Hovořil s takovým zápalem, že jeho slova bezprostředně pronikala do lidských srdcí. Jeho jasné a láskyplné oči hleděly přímo do duše a člověk si mohl být úplně jistý, že na tohoto mnicha nikdy v životě nezapomene.

A skutečně. Simeon měl podobně jako svatý farář Arský nebo Don Bosco dar číst v lidských duších, aby je upřímnou lítostí přivedl ke svaté zpovědi, k uzdravení duše. Přitom se však událo i mnoho tělesných uzdravení. Není divu, že k němu proudily davy věřících a jeho kostel byl vždy přeplněný, zatím co v sousedních farnostech se chrámy vyprazdňovaly.

A tak byl otec Simeon vyčerpáván nejen dlouhými liturgiemi, nesčetnými zpověďmi, křty, svatbami a noční korespondencí; trpěl především pro závist kněží.

Protože mu záviděli úspěch v pastorači, obvinili ho nespravedlivě u biskupa. Velkou pozomost vyvolalo obrácení několika přesvědčených komunistů, proto mu na rozkaz Chruščova zabavili na 2000 dopisů, ve kterých chtěli najít důvod pro jeho zatčení. Ale mamě. A tak jeho nepřátelé začali pomlouvačnou kampaň v tisku. Dosáhli tak toho, že v roce 1958 musel do 24 hodin opustit svou farnost.

Vyhnanství v Pskově

Byl odsouzen na 15 let vyhnanství do Pečerského kláštera v Pskově, aby tady „dával pozor“ na jabloně. Později vyprávěl: „Bůh opět dopustil, abych trpěl. Opět mi svěřil svůj kříž.“ Později sdělil: „Nikdo mě nesměl přijít navštívit. Nesměl jsem ani zpovídat. Od rána do večera jsem „hlídal“ jabloně, nesměl jsem se ukázat u oltáře. Nesměl jsem chodit na modlitby. Duševně jsem trpěl tak velice, že jsem tak nestrádal ani v táboře, ani ve vězeních. Ale můj jabloněvý sad se mi stal rajskeou zahradou, stal se mi nejlepším učitelem Ježíšovy ustavičné modlitby.“

Svou dojemnou pokorou si získal sympatie všech mnichů, takže církev po třech letech na Velikonoce 1961 zrušila všechny příkazy. Otec Simeon byl dokonce jmenován exorcistou a často se modlil nad posedlými. Zdaleka

k němu proudily davy věřících jako k své duchovnímu vůdci a tisíce si obstarávaly jeho kázání. Ale netrvalo to dlouho, a někteří zliví mniši si začali stěžovat na nepokoje v klášteře, což znovu vyvolalo napětí.

„V roce 1963 Bůh na mě dopustil nejvážnější zkoušku. Do kláštera přišlo psychicky chabé děvče a začalo mě pronásledovat. Nikdo nepomohl... Děvče napsalo metropolitovi novu do Pskova list s obviněním, že jsem znásilnil. Metropolita mě bez vyšetřování vyhnal z kláštera a dokonce mi zakázal nadále mnichem.“

Den po vyhlášení rozsudku mnišky jeho bit za klášterní zdi spálily. Ale ten začal ho teprve tehdy, až na něho vylily vědro benzínu. Pokorný kněz si napsal do svého deníku: „Jsem zarmoucený až na smrt. Nedokážu spát, ani jíst, ani se modlit. Ztratil jsem poklady. Velký půst, Velká noc jsou před námi, a já stojím nahý a se zákazem vykonávat kněžskou službu. Ale v hloubi duše chápu, že to všechno dopouští Bůh. Ale i přesto bylo pro mě utrpení ve vězeních a ve vyhnanství lehčí, dokonce samotce na izolaci, než nyní. Tam mě bili, trápili, takřka jsem zemřel, ale takové duševní trápení jsem tam nepoznal.“

A tak odsouzenec navždy opustil Pskovský pečerský klášter a jeden z jeho duchovních synů si ho vzal k sobě. I když byl nespravedlivý rozsudek zanedlouho odvolán, Simeon znovu získal mnišskou hodnost až tehdy, když navštívil moskevského patriarchu Alexeje. Ten si ho vážil už z doby po revoluci, když viděl svatě žijícího muže, jak přichází v civilním oděvu, s dojetím řekl: „Okamžitě oblečte tohoto mnicha - kněze.“ V roce 1964 udělil patriarcha Simeonovi dokonce nejvyšší pravoslavný mnišský titul „megaloskoma“ (třetí stupeň mnišského stavu) a zároveň dostal jméno Sampson.

Byl zosobněnou láskou

Jako vyhledávaný zpovědník a duchovní vůdce mnoha mnichů a mnišek, kteří hledali pomoc a přicházeli za ním z nejdolejšího koutu SSSR, strávil Sampson posledních 15 let života v Moskvě. Dokonce i samotný patriarcha, když potřeboval radu, našel cestu na sídliště do malého bytu, „domácnosti kláštera“ tohoto nenápadného muže, na kterého však policie a komunističtí agenti hledali stále s podezřením.

Musel proto svůj byt do své smrti měnit ještě jedenáctkrát. „Když jsem se stěhoval z bytu do bytu, snášel jsem různé těžkosti a trápení, které bych nepřál ani nepříteli. Můj zdravotní stav se očividně zhoršoval. Jeden rok jsem byl chromý a připoutaný na lůžko. Ale tehdy se mi prostřednictvím mých duchovních dětí dostalo i mnoha radostí, protože jejich láska mě obklopovala tak intenzivně, že jsem mohl říci: „Jsem bohatý muž.“ Ty pozemské radosti, které mi byly odeprény, mnohonásobně nahradilo moje duchovní otcovství.“

K začátečníkům v duchovním životě se otec Sampson choval vždy jemně a mírně. Od svých duchovních dětí však vyžadoval mnoho. Velmi rád se s nimi setkával ve své domácnosti mariánské kapličky, kde se s nimi modlil a vedl je k hlubokému duchovnímu životu. Potom při šálku čaje odpovídal na jejich otázky a vždy uměl vyprávět něco zajímavého nebo veselého. „Božskou liturgii“ slavil pro ně často tajně v noci, a tak odcházeli všichni vnitřně posilnění brzy ráno přímo do práce.

Díky své fenomenální paměti si otec Sampson pamatoval nejmenší podrobnosti svých duchovních světců, většinou mladých lidí, užímal se jejich každodenních starostí a problémů. A když bylo některé z jeho duchovních dětí smutné, cítil to. Mnozí potom pocítili, že i krátký, láskyplný pohled otce Sampsona stačil na to, aby smutek zmizel. Kromě daru učit a číst v duších měl Sampson i dar uzdravování, o čemž svědčí mnoho příkladů. Nápadné bylo, že ho často volali k nemocným nevěřícím, které pak mohl připravit na dobrou smrt.

Během dlouhých nocí strávených ve vězení se Sampson modlil mnoho za svou vlast a Rusko a často slavnostně žehnal velkým znamením kříže. Byl už tehdy přesvědčen a také to jako proroctví v posledních letech svého života několikrát opakoval: „*Komunismus brzy skončí. Chrám se opět otevře.*“

Proto připravoval své duchovní syny na kněžství. Pater Valerij vypráví:

„Bylo cítit, že o tobě ví všechno. Neexistovala otázka, na kterou by nedokázal odpovědět. Otec měl jemný hlas a na první pohled nebylo zřejmé, že před tebou stojí tak mocný člověk. Až později jsme se dověděli, že náš otec měl aristokratický šlechtický původ a že během svého života nesmímě trpěl. Často jsem se na něho jen díval a nechtěl jsem se na nic ptát. Jednoduše mi stačilo být s ním. Nedá se slovy vyjádřit, co nám předal.“

„Já osobně vděčím za všechno jeho modlitbě a jeho vlivu a ještě dnes stále pocítuji jeho přítomnost. Nikdy jsem se nechtěl stát

knězem, protože jsem byl uznávaným lékařem. Bylo to zcela nečekané, když mi otec dal své požehnání pro kněžství. A tak jsem byl o dvanáct let později jako 50letý vysvěcen na kněze a dnes si svůj život neumím představit jinak.“

Jiný duchovní syn a kněz dosvědčuje: „Nebyl přísný v tom smyslu, jak si představujeme asketu, který tvrdě odsuzuje lidskou slabost. Nebyl však ani střizlivým teologem. Byl zosobněnou láskou. On za každého z nás položil svůj život.“

Jednou se mu jedno děvče svědilo: „Už tři roky mám tuto chybu, ale teprve nyní jsem si jí všimla, dokážu jí litovat a zpovídat se z ní jako z hříchu.“ A otec Sampson jí odpověděl: „A já se za tebe tři roky modlím, abys mi to řekla.“ – „A proč jste tak dlouho mlčel?“ – „Protože mnohem cennější je, když mi to řekneš sama, než kdybych to řekl já.“

Všechno opustit

K bolestivým chorobám srdce, žaludku a jater přibyla další. Počátkem roku 1974 překonal otec Sampson záchvat mrtvice. Čtyři roky před smrtí mu v bytě ukradli všechny jeho ikony a celou knihovnu. Zlodějům padla do rukou i jeho nejoblíbenější ikona „Zvěstování Panny Marie“, která kdysi patřila carevně Kateřině II. a později se dostala do rodinného vlastnictví rodiny Silversových. Pro Samsona to byla tvrdá rána. Ale vzápětí pochopil: „Pán mě pomalu připravuje na věčnost. Požaduje ode mne všechno, co mám obzvláště rád.“ Po nějakém čase vypukl v jeho bytě v ranních hodinách požár a starce se podařilo zachránit v poslední minutě. Shořel celý jeho majetek.

Poslední Velká noc

Na jaře 1979 se otec Sampson několika blízkým osobám svěděl: „Je to už poslední půst a poslední Velká noc, co jsme spolu.“ Lékaři diagnostikovali rakovinu a v červenci ji operovali. 81 letý Sampson se po propuštění z nemocnice cítil několik dní lépe, ale po týdnu svolal všechny své duchovní děti a otevřeně jim řekl: „Já zemřu, ale nebud'te ustrašení ani ustaraní.“ A dovolil všem, aby přišli po jednom k němu a řekl jim ještě několik slov na rozloučenou. Loučil se s nimi až do jedné hodiny v noci. Všichni odcházeli s pláčem. Poslední slova, s nimiž se na ně obrátil, byla: „Nikomu nepřejte zlo a nikomu zlo nečiňte. Tak jedná i náš Pán.“

24.srpna přinesli umírajícímu naposled sváté přijímání. Ještě jednou políbil svůj kříž, na

který skládal své řeholní sliby, a během modlitby za zemřelého tento velký ruský vyznavač víry pokojně zemřel.

Jednou řekl: „Kdybych směl ještě jednou žít a kdybyste se mě zeptali, čím bych se chtěl stát, odpověděl bych: mnichem, ano nepochybně opět mnichem. Na zemi neexistuje větší povolání než být knězem.“

Pouta opět uvolněná

Duchovní děti otce Sampsona jsou dnes roztroušené po celém Rusku. Pravidelně se setkávají v modlitebních skupinách a tam se dodnes modlivají modlitbu k „Všemohoucí“. V pravoslavné církvi je tento svatý mnich velmi známým přímluvcem a svědčí o tom stovky svědectví o vyslyšených modlitbách v materiálních i duchovních potřebách.

Jeden mladý otec rodiny hovoří takto: „Já se k němu obracím jako k živému. On mě vede v duchovním životě a svoje otázky mu píšu do dopisu, který pak položím na jeho hrob. Dosud mi otec Sampson vyřešil všechny problémy.“

Během celého roku, ale zvláště ve výroční den Sampsonovy smrti přichází stále více pravoslavných věřících k jeho hrobu na jednom moskevském hřbitově. Mimofádně dojemná je přítom skutečnost, jak velkou osvobozující moc má nad posedlými i po své smrti. Videozáznamy dokazují, jak se posedlí muži i ženy zdráhají přiblížit k jeho hrobu. Někteří začnou klít a křičet, jiní štekají jako psi, nebo se vrhají na zem.

Jistá posedlá žena se bránila tak nadlidskou silou, že bylo potřeba tří silných mužů, aby ji přivedli k hrobu, kde před velkým pravoslavným křížem stále hoří olejová lampa. Z posedlé ženy křičel démon mužským hlasem: „Přestaňte se modlit. Nežehnejte mě! Přestaňte!“ Ale pak se s posedlou ženou stalo to dojemné, co se děje se všemi posedlými. Sotva ji přítomní pravoslavní kněží, všichni duchovní synové otce Sampsona, požehnali olejem z lampy a sotva se dotkla kříže, démoni museli okamžitě zmizet a opustit tělo posedlé. Tak jako všichni osvobození začala i tato žena plakat od radosti a úlevy.

Panna Maria řekla ve Fatimě 13.července 1917: „Uposlechnete-li moje slova, Rusko se obrátí a nastane mír.“ Tento dvojí příslib se dosud neuskutečnil. Ale zmrtvýchvstání Ruska a první ovoce tohoto zmrtvýchvstání - příslibený mír - určitě přijde. Protože Vykupitel spolu se Spoluvykupitelkou a také otec Sampson spolu s četnými mučedníky Ruska za to všichni trpěli a obětovali svůj život.

Světlo 26/2008

Odpočívej v pokoji, moudrý Alexandře

K úmrtí ruského spisovatele a disidenta Alexandra Solženicyna 3.srpna 2008

V těchto dnech se jistě vyrobí mnoho článků, bilancujících život a dílo velkého ruského spisovatele Alexandra Solženicyna (1918-2008). Jistě bude právem připomínán jeho zápas s komunismem, jemuž sám ve svém mládí podlehl, aby později, po zkušenostech z bolševického lágru, o něm i o svém duchovním prozření vydal mimořádně působivé svědectví. Možná budou autoři nekrologů glosovat jeho kritický postoj k Jelcinovým „reformám“, jež materiální nouzi a duchovní strádání většiny Rusů nikterak neodstranily, i jeho smířlivější postoj k Putinovi a jeho snaze pozvednout vnitřně i zevně oslabenému Rusku sebevědomí.

Solženicyn však nebyl jen odpůrcem komunistického režimu, kritickými slovy nešetřil ani na adresu liberální demokracie a materialismu Západu. Nejstavnějším příkladem této jeho kritiky je proslov z Harvardské univerzity v USA z roku 1978. Možná si starší čtenáři a posluchači Hlasu Ameriky a Rádía Svobodná Evropa vzpomenu, že od té chvíle přestal být v těchto rozhlasových stanicích prezentován v pozitivním světle. Snad i proto si na nejvýznamnější ruského emigranta v USA žádný z amerických prezidentů nenašel čas...

Připomeňme si proto pár myšlenek, kterými chtěl A. Solženicyn probudit otupělé svědomí postkřesťanského Západu:

„Kdybych dnes mluvil ve své zemi, soustředil bych pozornost v rámci rozbitého světa na neštěstí Východu. Protože však už čtyři roky musím žít zde, na Západě, a protože mám před sebou západní posluchačstvo, bude užitečnější, když tu představím některé rysy současného Západu tak, jak je vidím. Co asi na dnešním Západě bije cizince do očí? Občanská statečnost zmizela nejen ze západního světa jako celku, neprojevuje ji žádný z jeho států, žádná vláda, žádná strana a ovšem ani OSN. Tento úpadek odvahy je zvláště patrný na řídicí vrstvě inteligence, takže vzniká dojem, jakoby odvaha zmizela ze společnosti vůbec. Jistě - je zde samozřejmě ještě mnoho individuální odvahy, ale to nejsou lidé, kteří by udávali tón životu společnosti. Politici a intelektuální činitelé vykazují známky úpadku, slabost, nerozhodnost činů, slov a ještě více teoretických úvah, v nichž ochotně nabízejí důkazy, že tento způsob jednání, zakládající politiku určitého státu na servilnosti a zbabělosti, je pragmatický, racionální a oprávněný, a to na kterékoli intelektuální i mravní úrovni. Tento úpadek odvahy, který tu a tam již vede k naprosté ztrátě jakékoli mužnosti, je se zvláštní ironií podtrhován tam, kde titíž činitelé projevují nečekané návaly statečnosti - vůči vládám bez moci, vůči slabým státům, které nikdo nepodporuje a vůči proudům, které všichni odsuzují a které zjevně nemohou nikomu ublížit. Zato jim slova zamrzají v ústech a ruce klesají před každou mocnou vládou či hroživou silou, před agresorem a před internacionálou teroru. Je třeba připomínat, že úpadek odvahy se vždy považoval za začátek a předzvěst konce?“

„Každý občan dostal vytouženou svobodu a s ní i takové množství a takový výběr hmotných statků, jaké měly zajistit štěstí - přinejmenším podle té laciné koncepce, která se v téže době vytvořila. Tato aktivní a tvrdá konkurence mobilizuje všechny myšlenky člověka a rozhodně neprospívá jeho svobodnému duchovnímu rozvoji. Už obyčejná biologie ví, že pro živočicha není dobré, aby si zvykl na velký blahobyt. V životě západní společnosti začíná

dnes blahobyt odkrývat svou zhoubnou masku.“

„V souladu se svými cíli si západní společnost zvolila formu existence, která pro ni byla nejpohodlnější a kterou bych označil jako právní. Je-li člověk z právního hlediska v právu, nikdo od něho nemůže chtít víc. (Chtějte na něm, aby se dobrovolně obětoval nebo podstoupil nějaké riziko - budete vypadat jako naprostý pitomec. Dobrovolné sebeomezování se téměř nevyskytuje: všichni se věnují seberozpínání, až z právních rámců začíná vycházet tichý praskot.) Celý život jsem prožil v komunismu a tvrdím, že společnost, kde neexistuje nestranná právní instance, je hrozná věc. Ale ani společnost, která má na všechno jen a jen právní instanci, není opravdu důstojná člověka. Když je celý život proniknut právními vztahy, vytváří se ovzduší mravní prostřednosti, které otravuje nejlepším podněty v člověku. Právní berle nemohou stačit, aby ve zkouškách, které ohrožují toto století, lidé obstáli vzpřímení.“

„V dnešní západní společnosti lze konstatovat nerovnováhu mezi svobodou dělat dobré a dělat zlé. Obrana práv jednotlivce je dovedena do takové krajnosti, že společnost sama je bezbranná vůči některým svým členům: pro Západ je už na čase, aby začal víc zdůrazňovat lidské povinnosti, než lidská práva. Ve srovnání se svobodou dělat dobré má svoboda destruktivní a nezodpovědná daleko širší pole působnosti. Například zneužívání svobody pro páchaní mravního násilí na mládeži: pouhým teoretickým protějškem svobody nabízet filmy plné pomografie, zločinu a satanismu, je svoboda mládeže na takové filmy nechodit. Tak se ukazuje, že život pojatý takto právně a výhradně právně se nedokáže bránit zlu a nechává se pozvolna nahlodávat. A když v některé zemi začne státní moc rázně potlačovat terorismus, veřejné mínění ji ihned obviní z pošlapávání občanských práv zločinců.“

„Tisk - a říkám-li tisk, myslím tím hromadné sdělovací prostředky vůbec - se přirozeně těší té nejlepší svobodě. A k čemu ji používá? Dává si pozor, aby nepřekročil zákonný rámec, ale překračuje skutečnosti a zkrsluje proporce bez jakékoli skutečné právní zodpovědnosti. Stalo

se už někdy, že původci dezinformace veřejně přiznali svou chybu? Vínou? Ovšem že ne, protože by to vadilo prodeji. V takových případech to odnese stát, novinář se z toho vždycky dostane a můžete se vsadit, že bude se stejnou sebejistotou psát opak toho, co tvrdil dříve. Tisk má moc padělat veřejné mínění stejně, jako je kazit. Jednou nasazuje teroristům herostratovské věnce, jindy odhaluje i obranná tajemství vlastního státu a jinde zase nestoudně vniká do soukromí slavných lidí pod heslem „každý má právo vědět!“ (lživé heslo lživého století). Protože daleko výš stojí dnes potřebnější heslo – dnešnímu člověku vyrvané právo: **PRÁVO ČLOVĚKA NEVĚDĚT**. Nezaneřádit svoji Bohem stvořenou duši pomluvami, žvásty, hloupostmi. Lidé, kteří opravdu pracují a žijí naplněný život, nemají zapotřebí této mnohomyšlné záplavy ohlupujících informací. Právě v tisku nejvíce vyniká ten spěch a ta povrchnost, které jsou duševní nemocí 20. století. Jít k jádru problému je mu zakázáno. Západ, který nemá cenzuru, přece jen provádí pečlivý výběr a odděluje myšlenky, které jsou v módě, od těch, které nejsou. A i když ty druhé nezakáže, nemohou se opravdu vyjádřit ani v periodickém tisku, ani v knihách a rovněž ne v universitním vyučování. Tak se v masách zakořeňují předsudky a země prochází slepota, nemoc v našem dynamickém století krajně nebezpečná. Vezměte například tuto iluzi zdejších lidí, že rozumějí dnešní světové situaci. Tato iluze obaluje hlavy tak tvrdou skořápkou, že ji nepronikne žádný hlas, který k nám přichází ze 17 zemí východní Evropy a východní Asie, dokud ji nevyhnutelná palice nerozsbije na kusy.“

„Nikdo z přítomných mne nebude, doufám, podezírat, že jsem se pustil do této zaujaté kritiky západních systémů proto, abych na jejich místo vyzvedl myšlenku socialismu. Rozhodně nikdy nebudu navrhovat socialistickou alternativu. Kdyby se mě však někdo naopak zeptal, zda bych navrhoval dnešní Západ tak, jak je, za vzor pro svou zemi, musel bych odpovědět upřímně: NE, nemohu doporučit vaši společnost jako ideál pro proměnu společnosti naší. Při bohatství duchovního rozvoje, které naše země získala utrpením v tomto století, není západní systém v současném stavu duchovního vyčerpání nijak přitažlivý. Pouhý výčet zvláštností naší existence, jak jsem jej tu nastínil, naplňuje člověka nejhlubším zármutkem. Je nepopíratelnou skutečností, že na Západě se charakter

člověka oslabil, kdežto na Východě upevnil. Náš národ za šest a národy východní Evropy za tři desetiletí prošly duchovní školou, která nechává zkušenost Západu daleko za sebou. Složitý, smrtelný a drtivý život tam vychoval charaktery silnější, hlubší a zajímavější než západní život s řízeným blahobytem. Z toho důvodu by proměna naší společnosti ve vaši znamenala v některých případech vzestup, ale v jiných - vzácnějších - úpadek. Společnost jistě nemůže trvale žít na dně propasti bez zákonů, jak je tomu u nás, ale bylo by pro ni výsměchem, kdyby měla zůstat na spořádaném povrchu bezduchého právnictví, jak to děláte vy. Lidská duše sklíčená desetiletími násilí touží po něčem vyšším, vřelejším a čistším, než je to, co může dnes nabídnout masová existence na Západě, která se jako navštívenkou ohlašuje odporným tlakem reklamy, hrubostí televize a nesnesitelnou hudbou.“

„Žádné sebevětší zbrojení Západu nepomůže, dokud sám nepřekoná ztrátu své vůle. Pro duchovně oslabeného kapitulanta se výzbroj sama stává přítěží. Kdo se chce bránit, musí být připraven zemřít. A to je vzácná vlastnost ve společnosti vychované v kultu pozemského blahobytu. A tak zbývají jen ústupky, odklady a zrady.“

„Nezbývá tedy, než hledat chybu u samého kořene, v samých základech novověkého myšlení. Myslím tím převládající západní pojetí světa, vzniklé v renesanci, a politiky, vytvářené v osvícenství, základ všech věd o státu a společnosti. Můžeme jej nazvat „racionalistický humanismus“ nebo „humanistická autonomie“. Je to směr, který prohlašuje a uskutečňuje autonomii člověka vůči všem silám, které jsou nad ním. Můžeme také mluvit o antropocentrismu, myšlence, že člověk je středem všeho, co existuje. Humanistické vědomí se prohlásilo našim vůdcem, popřelo existenci zla v lidském nitru a za nejvyšší cíl vytklo nabývání pozemského štěstí: tak vložilo do základu novodobé západní společnosti nebezpečný sklon klanět se člověku a jeho hmotným potřebám. A tak svoboda sama rozhodně nemůže vyřešit všechny problémy lidské existence. Naopak - nese s sebou řadu dalších.“

„Ale přesto přiznávaly první demokracie, včetně začínající americké, všechna práva lidské osobě jakožto obrazu Božímu. Jinými slovy, svoboda byla člověku svěřena jen pod podmínkou a za předpokladu trvalé náboženské odpovědnosti. Postupem doby sice Západ s úspěchem a více než do-

statečně obhájil práva člověka, ale v člověku zcela zakrmilo vědomí jeho odpovědnosti před Bohem a před společností. Tak se humanismus vyvíjel k materialismu stával se víc a víc terčem socialistických a později komunistických spekulací, takže už v roce 1844 mohl Marx napsat, že „komunismus je naturalizovaný humanismus“. Není náhodou, že se všechny znaky, tj. komunistická hesla, točí kolem Člověka velkým »Č«. Silnější, přitažlivější a vítěznější je vždy ten proud materialismu, který vede více doleva, je tedy důslednější. A humanismus, který úplně ztratil své křesťanské dědictví, nemůže v této soutěži obstát. Že se komunistický řád mohl udržet a na Východě tak upevnit, je dáno tím, že byl horlivě podporován skutečnými masami západní inteligence, která cítila svou příbuznost s ním. Jeho zločiny přehlížela, a když už je nebylo možno přehlížet, snažila se je ospravedlnit. Právě proto je úloha Západu tak těžká - obstát vůči Východu.“

„Vkládali jsme příliš velké naděje do politicko-sociálních proměn a teď se ukazuje, že nám berou to, co máme nejcennějšího náš vnitřní život. Na Východě po něm šlape komunistická strana, na Západě obchod (trh). Sama skutečnost rozbitého světa není tak děsivá, jako to, že hlavní části tohoto světa jsou napadeny podobnou chorobou. Lpět dnes na osvícenských formulacích je právě zpátečnictví.“

Komunismus v té podobě, ve které jej znal A. Solženicyn, se již na scénu světa nejspíš nevrátí. Jeho kritika totalitního režimu zůstane v paměti nás všech, kteří komunismus na vlastní kůži také zažili, a pevně doufám, že ani příští generace nezůstanou vůči tomuto svědectví hluchí. Dne bychom se však měli hlouběji zamýšlet nad tím, co sděloval Solženicyn společnosti Západu, vycházejícího z idejí novověkého osvícenství a sekulárního humanismu. Jeho pobyt v pracovních táborech, v nichž byla lidská důstojnost hrubě pošlapávána, mu umožnil rozeznat dekadentní znaky společnosti, ve které je lidství zbožštěno. Solženicyn v Gulagu pochopil, na rozdíl od zesvětštělých elit naší doby, že je nerozumné klanět se komunismu, kapitalismu, penězům, rovnosti, růstu HDP či politické moci, že jediné, co je člověka důstojné, je klanět se Bohu.

Alexandr Isajevič Solženicyn,
odpočívaje v pokoji.

Michal Semín
blog.ihned.cz

JAKO FRANCOUZSKÝ KRÁL

V srpnu 1931, když byla sestra Lucie na zdravotním pobytu v Rianjo, malém městečku blízko Ponteverde, stěžoval si jí Pán Ježíš, že dosud nebyla vyslyšena jeho prosba o zasvěcení Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie: „Nechtěli vyslyšet mou prosbu. Budou litovat jako kdysi francouzský král, ale bude již pozdě. Rusko rozšíří své bludy po celém světě a to vyvolá války a pronásledování Církve. Svatý otec bude muset mnoho trpět.“

Proč je zde odkaz na francouzského krále? Proto, že v roce 1689, kdy se zjevil Pán Ježíš svaté Marii Alacoque, vyslovil také naléhavou prosbu: „Dej vědět nejstaršímu synu mého Nejsvětějšího Srdce (jednalo se o krále Ludvíka XIV.), že tak jako obdržel své časné narození skrze úctu a zásluhu mého svatého dětství, tak také dosáhne narození pro život věčný skrze zasvěcení mému úcty nejhodnějšímu Srdci. Mé Srdce chce vládnout v jeho paláci, chce, aby bylo namalováno na jeho korouhvích a vyryto do jeho zbraní, aby zvítězily proti všem nepřítelům svaté Církve. Můj Otec chce použít služeb krále k uskutečnění stavby chrámu, kde bude vystaven obraz mého Nejsvětějšího Srdce, a tam bude přijímat úctu celé Francie.“

Náš Pán tedy slíbil Francii, „své nejstarší dceři“, svou mocnou ochranu pomocí tří věcí: chtěl, aby obraz jeho Srdce byl vyryt na královských zbraních a zobrazen na korouhvích, aby mu byl vybudován chrám a aby král zasvětil Božskému Srdci Francii. Král Ludvík nic z toho neuskutečnil a přesně za sto let po tomto 17. červnu 1689, kdy prosba Pána Ježíše nebyla vyslyšena, bylo vyhlášeno ústavodárné shromáždění, které krvavě svrhlo francouzskou monarchii a zahájilo hrůzovládu.

*Minuta s Marií
Světlo 27/08*

Jak rozpoznat mrtvici

Můžeš zachránit i život !

Jedna skutečná příhoda: Na jednom grilování Lenka najednou omdlela a spadla. Bylo jí nabídnuto, že zavolají záchranku, ale ona každého ubezpečovala, že je jí dobře a že se jí jen udělalo špatně kvůli novým nerozchozeným botám. I přesto že byla bledá a chvěla se, pomohli jí očistit se a posadili ji ke stolu s jídlem. Celý zbytek večera byla Lenka usměvavá a veselá. Pozdě večer po grilování volal všem manžel Lenky a oznámil jim, že jeho manželka byla přece jen hospitalizována. O hodinu později náhle zemřela. Při zahradní slavnosti totiž utrpěla mozkovou příhodu. Kdyby její přátelé věděli, jak se dají rozpoznat příznaky mrtvice, mohla Lenka ještě žít!!! Někteří lidé nezemrou hned, ale zůstanou odkázáni na pomoc druhých s vědomím, že jsou v beznadějně a bezvýchodné situaci.

Trvá jen 1 minutu si toto přečíst...

Neurologové tvrdí, že pokud se pacient dostaví nejdéle do 3 hodin od příhody, může být zachráněn. Tvrdí, že trik je v tom nejen rozpoznat a správně diagnostikovat mrtvici, ale i dopravit pacienta do 3 hodin k lékaři, který mu může pomoci.

Jak rozpoznat mrtvici?

Nejlehčí metoda jak ji poznat, je komunikovat s postiženým takto:

1. poprosit ho, aby se zasmál - což zřejmě nebude schopen
2. poprosit ho, aby řekl jednoduchou větu - může mluvit nesrozumitelně a zmateně
3. poprosit ho, aby zvednul obě ruce - což mu nepůjde anebo je velmi těžko
4. poprosit ho, aby vyplázl jazyk - pokud je jazyk pokrivený a kroutí se ze strany na stranu, je to znak mrtvice

Pokud má postižený problém vykonat alespoň jeden ze z hora vyjmenovaných kroků, je třeba ihned zavolat záchranku.

Předejte tyto informace dál, díky tomu můžete zachránit lidské životy.

Jak přežít infarkt, když je člověk sám?

Jedeš večer sám domů po neobyčejně náročném dni v práci. Jsi opravdu velmi unavený a znechucený. Jsi úplně vystresovaný a rozčilený...

Náhle začneš cítit bolest ve své hrudi, která začíná vystřelovat do tvé ruky a čelisti. Jsi jen 5 km vzdálen od nemocnice blízko tvého domova. Bohužel nevíš, jestli zvládneš dojet tak daleko.

Co dělat???

Měl jsi školení první pomoci, ale ten chlapík, co vedl kurz, zapomněl říct, jak pomoci sám sobě.

Jak přežít infarkt, když je člověk sám?

Spousta lidí je sama bez pomoci, když dostanou infarkt.

Osobě, jejíž srdce bije nepravidelně, a která začíná omdlévat, zbývá pouze 10 vteřin, než ztratí vědomí.

Co dělat??

Odpověď:

Nepanikařte, ale začněte **opakovaně kašlat** a to velmi energicky. **Hluboce se nadechněte** před každým zakašláním. Kašlat musíte zhluboka a dlouho, musí se vám tvořit hlen hluboko v hrudi. Nádech a kašel musí být opakovaný každé 2 vteřiny, bez přestávky, dokud nedorazí pomoc, nebo dokud nezačne srdce bít opět normálně.

Hluboký nádech dostane kyslík do tvých plic a pohyby při kašlání zmáčknu srdce a umožňují cirkulaci krve. Tento tlak na srdce umožňuje jeho návrat do normálního rytmu. Tímto způsobem se mohou oběti infarktu dostat do nemocnice.

Díky změnám životního stylu se dnes infarkt vyskytuje u lidí všech věkových skupin.

**Řekni co nejvíce lidem
o této první pomoci,
můžeš zachránit jejich životy.**

MLADÝM

Malí obézní tyrani

Dětská obezita se stává velkým problémem ve všech vyspělých zemích světa. Například ve Spojených státech se za posledních 20 let počet dětí s nadváhou a obezitou zdvojnásobil a trpí jí dnes 17-22 % dětí. Itálie se svými 35 % dětí mladších desíti let s nadváhou jednoznačně překonává evropský průměr. V České republice nyní trpí nadváhou devět procent dětí a obézních je šest procent z nich.

Prvními viníky této nové epidemie, kterou dětská obezita je, jsou příliš kalorická strava a sedavý život, jemuž vládne televize.

Odborníci jsou přesvědčeni, že to za několik let bude důsledkem velkého počtu kardiovaskulárních nemocí a cukrovky, s vysokými náklady pro zdravotnictví i celou společnost. Vysokou cenu ovšem musejí platit i děti „tlouštíci“: posmívají se jim do tlustých a sádelníků a mezi kamarády hrají úlohu šašků. Jsou nuceni stát ustrašeně opodál.

Obézní děti jsou ve skutečnosti dětmi „přeplněnými“ zmýlenou láskou. Zmýlenou láskou rodičů, kteří obvykle upřednostnili momentální uspokojení a snadné „ano“ před obtížným „ne“ ze strachu, že by se jejich děti necítily milovány.

Je to velkým pokušením mnoha rodičů, především matek, které jsou s dětmi málo, a obviňují se. Proto se snaží za každou cenu vyhovět všem jejich přáním bez většího ohledu na budoucí následky. Nedostatek autority v tomto případě sice zabráňuje momentálním konfliktům a děti tak rodiče momentálně netýrají. Později však budou týráni spolužáky a budou muset zakoušet právě to, před čím je rodiče chtěli uchránit: před pocitem dítěte, které není milováno.

Stále něco pojídat je tím nejlepším prostředkem k zamezení pocitu vnitřní prázdnoty, ale bohužel zároveň i k vytvoření příliš plného zevnějšku. Děti neustále škemrají nebo něco cucají, protože se „normálně“ nenajedly u stolu, po příchodu ze školy je jim všechno dovoleno, ale především není, kdo by je přivítal. Plní se tak sladkostmi, ale ve skutečnosti čekají „sladkost“ největší - rodiče! Jedině tak přestanou nepřítomné rodiče nahrazovat svačinkami, televizí, počítačem a vším ostatním, co jim poskytne okamžité uspokojení.

Námaha vychovávat

Jedná se o choulostivé místo našeho pojetí výchovy. Život dětí může nabrat směr podle toho, zda rodičům stačí dítě naplnit jídlem a televizí, nebo naopak slovy, společnou hrou a vším, co z něj vychovává otevřenou a odpovědnou bytost. Pouze rodiče jsou schopni přeměnit touhu „brát“ v touhu „učit se“. Ve skutečnosti je ve hře otázka kázně, která je pro rodiče skutečným nástrojem, jak dětem říct „mám tě rád“.

Rodiče se musejí rozhodnout, zda dětem poskytnout autentickou formaci na celý život, která odolá neustálým pokušením našeho světa. Ten je totiž v tomto směru značně infantilní a znehodnocuje například i ty nejposvátnější vztahy, jimiž jsou vztahy sexuální. Skutečná výchova s sebou vždy nese určitý druh námahy. Avšak rodiče unavení dlouhým a stresujícím pracovním dnem (často s obvyklými finančními a vztahovými problémy) již nemají sílu k nemilosrdnému zápasu s dětmi, které to zkoušejí, kam až mohou.

Rodiče mají život příliš tvrdý, děti naopak příliš měkký, mají svobodu dělat si, co chtějí. Pokud je nikdo nenutí do drobných prací, sednou si ke stolu jako princové, kterým je třeba sloužit a vnucují své chutě celé rodině, jako by se měla žít jen smáženými brambůrkami.

Častým výsledkem je pak jakýsi druh rodinné hysterie, ve které je možno něčeho dosáhnout jedině za použití neustálého „přetahování“: dnes vyhraji já, zítra ty. To vše bude k velké škodě rodinného dynamismu i osobnosti dětí, především co do smyslu pro realitu. Děti se musí naučit předem, než se realita stane mnohem přísnější a tvrdší, než jsou momentálně rodiče. Realita nikdy neodpouští. Když děti vycházejí ze školy, mají potřebu rodiče obejmout, hovořit s nimi, konkrétně se naučit základním pravidlům spoluzití s druhými, ale také skákat, běhat hrát si. To samozřejmě nelze uskutečnit v bytě ve čtvrtém patře a nepoštvat si proti sobě celý dům. Proto si sednou před televizi nebo jdou ven. A co tam? Mezi 17. a 19. hodinou se mohou ve svém hledání okamžitého uspokojení naučit tolika věcem - ocizlivání k pití kokakoly, atd.

Řešením není ani internet. Surfováním menší děti snadno ztrácejí přehled o čase, jako by se nacházely v místnosti s nevyčerpatelným množstvím her, a ani si neuvědomují, že hodiny a hodiny vlastně nedělají vůbec nic. A tak jejich velké osobní možnosti strádají, až se nakonec ztratí kdesi mezi pohovkou a televizorem.

Bruno Ferrer
Salesiánský magazín 4/2001

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Polabští Slované

Území mezi řekami Labem a Odrou začalo být osidlováno západoslovanskými kmeny od počátku 6. století. První historická zpráva o Polabských Slovanech je z roku 512, kdy se s nimi setkali germánští Herulové při návratu ze svého tažení. Nejstarší archeologické nálezy slovanského osídlení jsou z roku 550. V okolí Havellandu byla nalezena keramika podobná keramice pražského typu. To také podporuje teorii o příchodu Polabských Slovanů cestou přes Čechy. Kolem roku 600 osídlili Slované baltské pobřeží a území budoucího Meklenberska. Kolem roku 630 žili již slovanští Ránové (náleželi ke kmenu Luticů – Veletů) na Rujaně. V 7. století končí osídlení Polabí poslední vlnou slovanských přistěhovačů.

Polabští Slované tvořili veliké množství malých kmenů, které se sdružovaly do kmenových svazů. Začlenění do kmenového svazu bylo poměrně volné. Často docházelo ke kmenovým neshodám a k nepřátelství v rámci jednoho svazu.

Polabské Slovany tvořily dva kmenové svazy:

a) **Obodrité** (Bodrci), kteří obývali nejseverozápadnější část Polabí. Příslušely k nim kmeny Rarogů, Drevanů, Gliňanů, Polabanů, Varnů a Vagrů.

b) **Lutici** (Veleti), kteří obývali východní část Polabí. K těm patřily kmeny Břežanů, Čezpěňanů, Dolenců, Chyžanů, Moričanů, Ránů, Ratarů, Rečanů, Sprévanů, Stodoranů (Havolanů), Ukřanů a Voliňanů.

V čele kmene byl kníže, volený sněmem.

Luticové měli pravděpodobně kmenové zřízení teokratické tj. světských panovníků byli podřízeni kněžím.

Tři typy hradišť Polabských Slovanů

Společenskými a obrannými centry kmenů Polabských Slovanů byla hradiště či opevněná města. Z hlediska typu terénu a též hlavního účelu rozeznáváme tři typy hradišť Polabských Slovanů. V severní části Polabí, v nížinných a bažinatých oblastech se nacházela **blatná hradiště**. Tato hradiště byla často budována na ostrovech, kde okolní voda poskytovala dostatek ochrany a s okolní pevninou byla spojena dřevěnými, často velice dlouhými mosty. V jižnější, kopcovité části Polabí se nacházela **hradiště výšinná**. Třetím zvláštním typem hradišť byla **hradiště pohraniční**, jejichž úkolem byla ochrana přístupových cest do země. Mezi tato hradiště patřil např. Lenčín, který chránil důležitý labský brod a Dymín, pevnost která sehrála důležitou roli během křížové výpravy proti Slovanům.

Centrem kmene Havolanů bylo hradiště Brena (Brennaburg, Branibor, Brandenburg an der Havel), nalézající se v močálovém terénu u řeky Havoly (německy Havel). Dalším sídlištěm Havolanů byla Postupim (Potsdam). Chýžané žili u řeky Rekenice (Recknitz) a u řeky Varnavy (Warnow). Měli hradiště Vostrov (Güstrow) na Nebole. Kmen Doleniců sídlil u řeky Dolenice (Tollense), měl pohraniční pevnost Dymín (Demin) a Stlup (Stolpe). Čezpěňané žijící u řek Pěna (Peene) a Rekenice měli hradiště Wolegast, Teterow a Tribuša (Tribsees). Ránové, žijící na Rujaně (ostrov Rügen) měli náboženské centrum Arkonu a knížecí sídlo Kerenicu (Charenz). Kmen Břežanů žil v okolí města Havelbergu, jejich sídlištěm byla Neletice (Nitzow). Rataři žijící na horním toku Dolenice měli náboženské centrum Retru. Dalším významným hradištěm byl Gross Raden, nedaleko Sternbergu.

Nejvýznamnější stavební surovinou Polabských Slovanů bylo dřevo. Pro jeho nadbytek a naopak nedostatek kamene, byly veškeré stavby Polabských Slovanů, včetně pomocných staveb (mostů a chodníků) dřevěné. Dřevo se používalo nejen na ohrazení hradišť, ale i na stavbu obytných budov a náboženských chrámů a svatyní, které byly často zdobeny dřevořezbou. Řezbářství bylo u Polabských Slovanů na vysoké úrovni.

Od 9. století je doložena kožedělná výroba, např. sedel, štítů, kabátů. K hlavním řemeslným výrobkům patřila keramika, použití hrnčířského kruhu je doloženo od 10. století. Od 11. století je doložena výroba skla, především skleněných ozdob, avšak nikoli skleněných nádob. U Polabských Slovanů je prokázáno zpracování kovů (železa, bronzu, zlata a také stříbra) a těžba surovin. Sůl se těžila v okolí Halle.

Náboženská centra Polabských Slovanů

Polabští Slované si udržovali pohan-ské zvyklosti, uctívali svá pohanská božstva v dřevěných, důkladně postavených chrámech a svatyních. Mezi hlavní bohy patřili Svarožic (později zvaný Radegast), Triglav, Rugievit a po pádu kultu boha Svarožice – Svantovit.

Hlavním náboženským centrem Luticů byla Retra se Svarožicovým chrámem. Kde se Retra nacházela, není dnes přesně známo. Předpokládá se, že se nalézala na horním toku řeky Dolenice. Roku 1068 byla Retra zničena německým biskupem Burchardem a poté nebyla již nikdy obnovena. Významná svatyně se nacházela také v hradišti Gross Raden u Sternbergu. Po zničení Retry se náboženským centrem stala Arkona, nejsevernější bod na ostrově Rujana, kde byl uctíván bůh Svantovit. Rujana byla osídlena kmenem Ránů. Avšak i svatyně na Rujane byla o sto let později také

zničena. Roku 1168 byla Rujana dobyta dánským králem Valdemarem I. Velikým a ránský kníže přijal křesťanství. To byl definitivní zánik pohanského náboženství v Pobaltí.

Posvátné stromy

Obdobně jako Keltové a Germáni, také Polabští Slované uctívali stromy. Les pro ně znamenal nejen útočiště, ochranu a boží chrám, ale dřevo bylo také důležitou surovinou pro stavbu obydlí a svatyní. Posvátným stromem byl pro Polabské Slované dub. Byly uctívány nejen samotné stromy, ale i posvátné dubové háje.

Kult hlavy

V kultuře Polabských Slovanů měl kult hlavy několikový význam. Kult hlavy se například projevoval při vyvěšování lidských a zvířecích lebek na obranných valech, kde měly zastrašovat nepřátele a nad vchody domů, kde bránily vstupu zla. Dalším vyjádřením kultu bylo, zejména u Luticů, zpodobňování vícehlavých božstev, kde více hlav bohů, hledících do různých směrů, představovalo božskou vševědoudnost. Dřevěné sochy uctívané v náboženských centrech měly tři, čtyři, v rujánské Kopenici pak dokonce sedm hlav.

Uctívání koně a věštb

S náboženskými centry je spojen kult koně. Kůň byl uctíván a používán k provádění věšteb. Podle způsobu, jakým kůň překročil do země zabodnutá a překlížená kopí se usuzovalo o výsledku plánované vojenské akce. Uctívání kůň byl majetkem boha a jezdit na něm mohl, ve spojitosti s náboženskými obřady, pouze velekněz. Také se věštilo podle náhodného výběru obarvených hůlek z osudí, anebo se věštilo z popela.

Obětní obřady

Některé středověké kroniky se zmiňují o lidských obětech v obřadech Polabských Slovanů. Oběti byli převážně z řad křesťanských kněží. V roce 1066 Slované zabili veligradského biskupa

Jana Skotského a jeho hlavu obětovali v Retře Radegastovi.

Pohřební rítus

Způsob pohřbívání u Polabských Slovanů odrážel střet jejich pohanského náboženství s křesťanstvím. Prvními pohřebními obřady, po příchodu do Polabí, byly žárové pohřby a uchování popela v popelnících. Některé z prvních žárových pohřbů se vyznačovaly vybudováním mohyly nad žárovištěm. Součástí žárových pohřbů byly dary ukládané do hrobů. Byly to zbraně, nástroje i potraviny. V některých oblastech se do hrobů ukládaly i drobné mince. Od 10. století se pohřební rítus změnil a popelnice byly ukládány do země. S pronikáním křesťanského náboženství postupně zanikaly žárové pohřby a začalo pohřbívání těl do země. U Obodritů, kteří podléhali vlivu křesťanství snadněji než Lutici, byly žárové pohřby definitivně ukončeny v 10. století. U Luticů se pohřbívání těl do země objevilo až v 11. století. Současně se také redukovalo množství darů ukládaných do hrobu, jako pozůstatek pohanského náboženství a postupně začalo být zvykem pohřbívat mrtvého do země pouze v jeho šatech.

Příčiny asimilace Polabských Slovanů

Příchod Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu způsobil, že přijetí křesťanství na Moravě a pak v Čechách probíhalo mírumilovně. Češi a Moravané byli ušetřeni násilné christianizace. Vyhnáním Metodějových žáků Gorazda, Klimenta, Angelára, Neuma a Sávy a likvidací cyrilometodějské slovanské církve bylo znemožněno další nenásilné pronikání křesťanství do zemí severně od Čech. Pohanští Polabští Slované se proto setkali s křesťanstvím ve zcela jiné podobě. Narazili na nepřítel, který křesťanství šířil násilným způsobem. Násilí na pohanském obyvatelstvu spojené s prosazováním křesťanství latinskými biskupy jenom více utvrzovalo Polabské Slované v pohanské víře.

Celé dějiny Slovanů v Polabí jsou dějinami střetu křesťanství a pohanství. Nedílnou součástí prosazování křesťanství v Polabí byly mocenské tužby

německých panovníků. Získání nových území buďto pod přímou nadvládou nebo jako závislá území, ze kterých plynuly panovníkovi finanční prostředky formou daní. To bylo podstatným aspektem a cílem německého výboje na východ.

K asimilaci Slovanů přispěla také jejich nejednotnost. Vedle bojů s německými kolonizátory docházelo k častým nepřátelstvím mezi Obodrity a Lužici i mezi jednotlivými kmeny obou slovan-ských svazů.

Závěrem

Polabští Slované byli etnikem západních Slovanů, které obývalo území dnešní Spolkové republiky Německo v oblasti mezi řekami Labem a Odrou v době raného a vrcholného středověku. Etnikum zaniklo postupnou germanizací probíhající především během desátého až třináctého století.

Postup germanizace a christianizace Polabských Slovanů v průběhu tří staletí

Rok: událost:

780	Francký král Karel (pozdější císař Karel Veliký) se během bojů se Sasy poprvé setkal s Polabskými Slováky. Uzavřel s nimi příměří, aby mohl dokončit boje se Sasy.
782	Karel si podmaňuje Sasy. Sasové byli poté napadeni Slováky.
789	Karel s podporou Sasů a obodritského knížete Vlačana (Wiltzana) zaútočil proti Luticům, kterým vládí v té době Dragovit. Frankové postoupili až k řece Pěně (Peene). Dragovit se podrobil a začal Karlovi platit daně.
795	Kníže Vlačan byl zabit Sasy.
808	Dánský král Godofrid, spojenec Sasů, uspořádal výpravu proti Obodritům, během výpravy bylo zničeno město Rarog.
809	Dánové byli vyhnáni a Frankové a nástupce knížete Vlačana jmenem Dražko pořádají výpravu

- proti Veletům. Obodritský kníže Dražko byl zavražděn a území Nordalbingie přestalo být součástí země Obodritů. V tomtéž roce knížetem Luticů byl Liub. Padl v boji s Obodrity.
- 823 Císař Ludvík stvrdil lutického knížete Čedodraga.
- 829 Císař Ludvík stvrdil Čedraga, syna obodritského knížete Dražka, jako krále Obodritů.
- 844 Povstání obodritského knížete Gostimysla proti Ludvíku Němcovi. Obodritský kníže byl poražen a zabit. Král Ludvík pořádal výpravu proti dalšímu obodritskému knížeti Dabomyslovi. Další tažení proti Obodritům uspořádal v roce 889 císař Arnulf, to však bylo neúspěšné.
- 919 Jindřich I. Ptáčník nastoupil na trůn v Německu a začal se připravovat na definitivní podmanění Slovanů.
- 928 Jindřich Ptáčník porazil Stodorany a dobyl jejich centrum Branibor. Jindřich Ptáčník zajal knížete Tugumíra. Téhož roku povstali Lutici a spálili město Wallislevo (Wallisleben).
- 929 Němci v bitvě u Lenčice (Lenzen) porazili Lutice. Velké množství Slovanů padlo nebo bylo později popraveno. Jindřich uložil Slovanům vysoké daně a tvrdě prosazoval jejich christianizaci.
- 934 Jindřich porazil Ukrany, poslední dosud nepokořený kmen Luticů.
- 936 Na německý trůn nastoupil Ota I. Veliký. Téhož roku se vydal na výpravu proti Ratarům.
- 937 Ota I. rozdělil původní slovanské území mezi Labem a Odrou na dvě marky. Severní marku s centrem Lüneburg, udělil Hermannu Billungovi, jižní udělil Gerovi.
- 939 Povstání Ratarů, ve kterém Ratarové zabili markraběte Hika. Markrabě Gero se začal naoko smířlivě chovat ke Slovanům. Na hostině, kterou uspořádal pro slovanské velmože, však nechal všechny pozvané Slovany zavraždit. Zachránil se pouze Tugumírův synovec Stojmír. Samotný Tugumír, který v té době již přijal křest, se této vražedné hostiny nezúčastnil. Uchýlil se na Gerův dvůr. Později získal znovu důvěru Slovanů. Po opětovném získání vlády nechal Tugumír popraviti svého synovce Stojmíra a vyhlásil poddanost Němcům a smír s nimi.
- 942 - 949 Založeno biskupství ve Stargardě, Havelbergu a v Braniboru.
- 954 Povstání Ukřanů proti christianizaci a vysokým daním. Bylo zlikvidováno markrabětem Gerem.
- 955 Spojené kmeny Obodritů a Luticů spolu se saskými hrabaty Wichmanem a Egbertem uspořádaly výpravu proti Němcům. Dne 16. října 955 došlo k bitvě u řeky Reknice, ve které byli Slované poraženi. Slovanský kníže Stojgněv v bitvě padl.
- 957 - 960 Markrabě Gero bojoval s Ratary a porazil je.
- 983 Obodritský kníže Mstivoj uzavřel spojení s Lutici a zahájil mocné povstání, do kterého se zapojila většina Polabských Slovanů. Dne 29. června 983 dobyli Havelberg a zničili sídlo biskupa. O několik dní později dobyli Branibor a Hamburk. Slované se tak na čas vymanili z postupné germanizace - nastalo období boje proti křesťanství.
- 996 Císař Ota III. uzavřel s Obodrity a Lutici mír a Luticům přiznal samostatnost.
- 1002 Císař Jindřich II. uznal nezávislost Obodritů.
- 1057 Rozpad kmenového svazu kolem Svarožicovy svatyně v Retře.
- 1067 napadl biskup Buchard z Halbestadtu zemi lutickou. Zničil náboženské středisko Retru.
- 1101 Markrabě Udo ovládl Branibor, kde ustanovil křesťanství.
- 1129 Dánský princ Knut Lavard získal obodritskou říši koupí od císaře Lothara III.
- 1131 Knut Lavard byl zavražděn. Zemi si rozdělil Niklot a Pribislav.
- 1147 Křížová výprava proti Pobaltským Slovanům. Výpravy se. Zúčastnil saský vévoda Jindřich Lev, Albrecht I. Medvěd, dánští bratři Sven a Knut se stotisícovým vojskem a oddíly Poláků a Moravanů. Na obranu se jim postavil obodritský kníže Niklot a pomořanský kníže Ratibor v opevněných městech Dubín a Dymín. Přes dlouhotrvající obléhání se nepodařilo města dobýt a na podzim byla neúspěšná výprava ukončena.
- 1160 Obodritský kníže Niklot padl v bitvě proti Jindřichovi Lvovi u hradu Vorel. Sasové a Dánové pak ovládli území Obodritů.
- 1167 Jindřich Lev udělil obodritskou a lutickou zemi Pribislavovi, synovi Niklota, jako léno.
- 1168 Dánský král Valdemar I. Veliký dobyl Rujánu a zničil hlavní pohanskou svatyni na Arkoně.
- 1178 Pribislav zemřel a na trůn usedl jeho syn Jindřich Borvin.
- 1179 Poslední slovanské povstání proti christianizaci.
- 1184 Dánský král, Knut VI. porazil Jindřicha Borvina v bitvě u Gryfie.
- 1227 Zemřel Jindřich Borvin. Země byla rozdělena mezi jeho čtyři vnuky. Přestože potomci Jindřicha Borvina byli rodem Obodriti, jazykem i zvyklostmi byli již Němci. Potomky Jindřicha Borvina skončila vláda obodritských knížat a byla zahájena vláda meklenburských vévodů.

To je jen letmé nahlédnutí do osudu Polabských Slovanů.

Alena Kulheimová
Česká republika

Chrám Svantovíta na Rujáně

All Life Is Sacred

From the womb to the tomb

One of the biggest ironies of the pro-life movement is that many people who would move heaven and earth to convince a desperate, frightened mother not to kill her unborn baby would never consider trying to convince a court to spare the life of a convicted murderer or rapist. Some might even be willing to pull the switch.

The reasoning goes something like this: "Abortion and the death penalty are not the same thing. An unborn child is innocent. A convicted murderer or rapist is guilty." That's certainly true, but to use that argument to defend capital punishment is to miss a key teaching of the Catholic faith: Each life may not be innocent, but each life is sacred.

During his 1999 visit to St. Louis, Missouri, Pope John Paul II called for us to be pro-life in *all* issues, including the death penalty, which he called "cruel and unnecessary." Yet when I speak against the death penalty, someone inevitably asks, "But what if someone in your family were murdered? How would you feel then?" In the heat of the moment, my *personal* and *emotional* response would probably be to get revenge. Human beings do things we know are wrong during moments of weakness or when we feel distant from God.

But the death penalty is not the emotional, personal, or impulsive response

of a distraught victim; it's the *measured* and *calculated* response of the state. The state doesn't lose its temper; the state doesn't act on impulse. The state is supposed to embody the ideal, to represent the best of us. Granted, the state has the responsibility to protect its citizens and maintain peace, but it is possible to separate dangerous people from the rest of the population without putting them to death. And in some cases, science and faith make it possible for us to transform their hearts and give them the hope of rehabilitation and redemption.

Some proponents of the death penalty argue that the separation of Church and state prohibits legislation based on religious belief. To outlaw capital punishment because it's against someone's religion would be unconstitutional. However, most U.S. citizens have religious beliefs (75 percent Christian, 25 percent Catholic, and faith is an essential element of who people are and how they wish to live. As a Christian citizen of the United States who is a Catholic priest, I have a moral responsibility to voice my values, even those that are the product of my religious belief in the sanctity of life and the command to forgive. If I apply my faith to saving the unborn, should I not also apply it to saving the condemned?

If we can't protect an unborn child whose worst crime is inconvenience, how can we hope to protect people who seem to be amoral, who may even have done harm to us personally? If we profess that life is sacred, that it's the *realm of God*, then we must defend *everyone's* life, as the late Joseph Cardinal Bernardin of Chicago put it, "from the womb to the tomb."

Maybe we have it backward: maybe if we could protect the guilty, defense of the innocent would follow. Maybe if we could convince people of the value of what we have, we could convince them of the value of what we're losing. After all, even a murderer was once an unborn child. Does life cease to be sacred once we're born? Does sin erase the fact that God created that life and sent his Son to redeem that person? Didn't Jesus die for that person's sins as well?

God said, "*I am the LORD your God... You shall not kill*" (Ex 20:2a, 13). We quickly added exceptions. (See Ex 21-22.) But then Jesus proclaimed, "If you are angry with a brother or sister, you will be liable to judgment" (Mt 5:22).

For our words to have validity when we speak in defense of the unborn, we must speak in defense of *all* life.

Fr. Rick Potts, C.Ss.R.
Liguorian, July – August 2008

Profiles and oeuvres of Czech Artists

Václav Hollar

(Born in Prague in 1607 –
Died in London in 1677)

Throughout his life, one of the greatest graphic artists in European history continued to proclaim his nationality, signing his work proudly as "Wenceslaus Hollar Bohemus". Last year marked the 400th anniversary of the birth of the outstanding Baroque engraver and draughtsman Vaclav Hollar (1607-1677).

A contemporary of Rembrandt's, Hollar gained a European reputation thanks to the superb fidelity of his images and the sophisticated technical mastery with which he created panoramic views of cities, emotion-tinged landscapes and plates depicting such natural phenomena as birds, insects and shells. But the reverse side of the continuous brilliance of Hollar's professional activities was the misfortune that dogged his personal life.

In the course of his lifetime, Václav Hollar was forced to wander as an exile across the continent of Europe, then devastated by the Thirty Years' War. In the end he found his second home in England. His graphic plates and drawings, which reveal his phenomenal power of observation, are also remarkable for their sheer quantity - more than 2700 individual prints are accredited to him - as well as for their wide variety of subjects. He depicted humans, animals, natural phenomena, landscapes, scenes from everyday life and the occasional commemorative print. He was also famous for his precise and highly accomplished cartographical and topographical works.

The beginning of "troubled times"

Hollar was born in Prague's New Town on 13 July 1607 into the family of an imperial official who had been raised to the nobility in 1600 by Emperor Rudolph II. As he himself was later to recall, from his childhood he delighted in painting miniatures, even though his father was not overly pleased with his

son's artistic inclination. Hollar was shaped by the slowly fading spirit of the sophisticated artistic culture of Rudolphine Prague, which fostered the development of his unique feel for the natural order of things and his warm attachment to the natural world.

In 1627 Hollar left Prague for Germany as part of the first wave of religious refugees in the wake of the Battle of the White Mountain. Roman Catholicism had been declared the only faith permitted in Bohemia, and as a Protestant he had no option but to leave. He settled first in Frankfurt on the Main, where he was employed in the workshop of the famous engraver and publisher Matthias Merian the Elder. From there he moved down the Rhine to Cologne, recording his journey in his first views of cities - Mainz, Bonn and finally Cologne itself. In 1634 he set out again, this time going to Holland, where he visited Amsterdam, Delft and other important towns. This resulted not only in many drawings of merchant boats riding at anchor in seaside ports and marine scenery, but also works reflecting his close study of the natural world. His gift for depicting landscapes also began to come to the fore.

An Allegory of Spring

In the earl's service

The turning point for Hollar, a moment that shaped the rest of his life, came in Cologne in April 1636 when he met Thomas Howard, Earl of Arundel, then serving as special envoy for the English king, Charles I. The cultivated, art-loving aristocrat offered Hollar the opportunity to serve as his artistic chronicler, capturing in images his diplomatic mission to the imperial court. In the course of the seven months in which the English embassy traveled through Central Europe (even journeying along the Danube), Hollar absorbed inspiration for dozens of charming sketches. Later these were to serve him as source material for his engravings.

In July 1636 Arundel and his embassy arrived in Prague. This was the last time that Hollar was to find himself in his birthplace. The visit produced not only genre drawings taken from various areas in Prague (Prague Castle, Malá Strana), but also sketches for the last of Hollar's great panoramic views to originate on the Continent - his panorama of the Czech metropolis from the slopes of Petřín, which Hollar was to engrave thirteen years later, in 1649.

Hollar's period in the service of the Earl of Arundel did not come to an end with the failure of the English embassy's political negotiations. He returned with the earl to London, where he continued to work for him for at least six more years. He produced drawings documenting the works in the art collections of the earl's London home, Arundel House, which was situated on the Thames, and at the same time worked on a number of graphic works dedicated to members of the royal family. He married a lady-in-waiting to the Countess of Arundel and in 1643 a son, James, was born to them. He moved in the highest circles, in 1639 becoming instructor to the Prince of Wales, the future Charles II. It was at this point that he drew on his long-time and detailed knowledge of women's dress in order to produce an album of twenty-six etched plates published as

St. Paul's Cathedral in London

Ornatus Muliebris Anglicanus, or, The Severall Habits of English Women. In a small graphic cycle entitled *The Four Seasons* that appeared in 1641, he depicted the seasons allegorically in the form of portraits of appropriately clothed women. That same year, he also produced a portrait of another famous Czech exile, Jan Amos Komenský (Comenius), who had come to London on the invitation of the English Parliament. Hollar shared with the great Czech polymath an interest in scientific knowledge.

In Antwerp

The Civil War that broke out in England in 1642 along with a number of other circumstances led Hollar, whose sympathies lay with the Royalist party, to move to Antwerp. The eight years that the engraver spent in this busy commercial and cultural city were the most productive period of his life. He produced a series of prints of Dutch merchant and naval vessels, collected in an album entitled *Navium figurae variae*. Other graphic sets focused on themes from the world of nature - shells, beetles and butterflies. Hollar's sophisticated contemporaries were particularly impressed by his atlas of various types and shapes of fur muffs. The curious graphic depictions of these fashion items, part of the everyday wardrobe of the Antwerp burghers, are the equal of the finest contemporary Dutch still-life paintings.

They offer proof not only of Hollar's supreme technical mastery as an engraver, but also of his personal delight in the beauty of the physical world and the possibilities of depicting it in the most accomplished artistic fashion. Throughout his Antwerp period Hollar cooperated fruitfully with a series of local publishers. It was for them that he engraved brilliant reproductions of famous paintings. One of the small gems of this period is the famous etching "A good cat that doesn't steal tidbits" (1646), probably modelled on Hollar's own domestic cat. This small print also served as the title for a fictional biography of Hollar by the Czech writer Miloš Václav Kratochvíl, which depicts the artist's life, so full of incidents and situations suitable for literary treatment.

During his stay in Antwerp Hollar converted to the Catholic faith, which led to considerable problems after his return to England. In 1652 he was arrested and imprisoned for having taken part in a secret Catholic mass. He was released after the personal intervention of his new patron, the scholar Sir William Dugdale. Hollar began to move in the direction of cartography and book illustrations of the translations of Classical authors (Virgil, Homer's *Iliad*, Aesop's fables), which he carried out for London antiquarians. During the Great Plague, which struck London in 1665, he suffered a personal tragedy with the death of his son James. A year later the

city was reduced to ashes in the Great Fire. Previous to this Hollar had produced a panoramic view of the city (irreplaceable documentary evidence of the appearance of the capital before the fire), but the catastrophe also put an end to an ambitious project for a large and detailed map of London to which he had devoted years of preparatory work.

The large number of poorly paid minor works Hollar undertook at the time did not allow him to escape from his increasingly straightened circumstances. So he turned to his former charge - now the English king - with a request for financial help; he was granted the honorary title of *Scenographus regius*. As king's scenographer he then took part in an expedition to the new English colony of Tangier on the coast of northern Morocco. On his return home, he was witness to the encounter of his ship, the *Marie Rose*, with pirates.

The descending spiral of poverty, illness, increasing debt and overwork in which Hollar had become trapped only ended with his death. Hollar was interred as a "foreign Catholic" in a common grave for the poor in the churchyard of St Margaret's Chapel alongside Westminster Abbey. His precise burial place remains unknown. In the *Biographical History of England* (1769), his biographer James Granger comments bitterly on Hollar's death: "He died as poor as though he was living in a land of barbarians!"

Though Hollar only spent his youth and the early years of his productive life in the Czech lands, the National Gallery in Prague houses one of the richest collections in the world of his drawings and graphic works. They are brought together in the Hollarium, a collection purchased in 1836 from their German owner. This unique collection is continuously being expanded through new purchases.

By Pavel Panock
The Heart of Europe 4/2007
Extracted and supplemented
by Tony Jandáček

Photo on the back page:

V. Hollar: View of Prague from Petřín with Hollar's self-portrait.

View of old town and bridge of London

